

Tuyên Quang

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH TUYÊN QUANG
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TUYÊN QUANG

NĂM THỨ 62

Bộ mới

Số 297

Thứ Năm

24 tháng 9 năm 2026

14 tháng Tám, Bình Ngô

Báo điện tử:
baotuyenquang.com.vn

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI LẦN THỨ I ĐẢNG BỘ TỈNH

Bảo đảm tiến độ, chất lượng Đề cương, đáp ứng yêu cầu tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh

(XEM TIẾP TRANG 2)

Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú phát biểu kết luận cuộc làm việc.

Chủ tịch UBND tỉnh Phan Huy Ngọc tiếp công dân định kỳ tháng 9

(XEM TIẾP TRANG 2)

Đồng chí Chủ tịch UBND tỉnh Phan Huy Ngọc chủ trì buổi tiếp công dân.

Đáp ứng nguồn lực cho giáo dục toàn diện

Trong quá trình đổi mới giáo dục, học sinh không chỉ cần được trang bị kiến thức mà còn cần được lắng nghe, hỗ trợ về tâm lý, rèn luyện kỹ năng sống và định hướng tương lai. Thế nhưng, những nhiệm vụ này vẫn chủ yếu được các nhà trường thực hiện bằng hình thức kiểm nghiệm. Khi áp lực học tập, quan hệ bạn bè, gia đình, mạng xã hội ngày càng tác động đến học sinh, yêu cầu về một đội ngũ giáo viên đủ về số lượng, phù hợp về cơ cấu để tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp hỗ trợ các em đang trở nên cấp thiết.

>>TRANG 6+7

Học sinh Trường THCS Đồng Yên tham gia hoạt động trải nghiệm ghép tranh bằng nắp chai và ống hút nước đã qua sử dụng, nhằm nâng cao nhận thức bảo vệ môi trường.

Bài ảnh: HẠ HÒA

NGƯỜI TỐT - VIỆC TỐT

Nghĩa tình người lính

Thượng úy Vũ Đình Trọng, Đội tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh.

(XEM TIẾP TRANG 11)

Bài, ảnh: HẢO LÊ

CHIẾN DỊCH 500 NGÀY ĐEM ĐÁY MẠNH THỰC HIỆN TÌM KIẾM, QUY TẬP VÀ XÁC ĐỊNH DANH TÍNH HAI CỐT LIỆT SĨ

Kỷ vật
từ lòng đất

>>TRANG 8

Bảo đảm tiến độ... (TIẾP THEO TRANG 1)

SÁNG 23/9, tại Trụ sở Trung ương Đảng, đồng chí Trần Cẩm Tú, Ủy viên Bộ Chính trị, Thường trực Ban Bí thư, Phó Trưởng Ban Thường trực Ban Chỉ đạo tổng kết 100 năm Đảng lãnh đạo Cách mạng Việt Nam (1930 - 2030), định hướng lãnh đạo phát triển đất nước trong 100 năm tiếp theo (2030 - 2130) và tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội, Trưởng Nhóm 6, chủ trì họp Nhóm 6 về tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh.

Tại cuộc họp, các đại biểu thảo luận, cho ý kiến thông qua Quy chế làm việc Nhóm 6 tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội; dự thảo quyết định thành lập Tổ biên tập, Tổ giúp việc Nhóm 6; dự thảo Đề cương chi tiết báo cáo tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh; góp ý xây dựng Đề cương.

Sau khi nghe báo cáo về tiến độ triển khai nhiệm vụ, kế hoạch công tác trong thời gian tới và ý kiến của các đồng chí dự họp, Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú nhấn mạnh, việc tổng kết 40 năm thực hiện Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội là một nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng, có ý nghĩa rất lớn cả về lý luận, thực tiễn; thể hiện trách nhiệm của Ban Chấp hành Trung

ương Đảng khóa XIV đối với sự nghiệp cách mạng của Đảng.

Thường trực Ban Bí thư đề nghị, các đồng chí thành viên Nhóm nêu cao tinh thần trách nhiệm, nghiên cứu kỹ, góp ý kiến trực tiếp, có chất lượng vào dự thảo Đề cương; phối hợp chặt chẽ, khớp nối nội dung với các nhóm khác, góp phần đánh giá toàn diện, khách quan, khoa học quá trình 100 năm Đảng lãnh đạo Cách mạng Việt Nam; làm rõ những bài học lịch sử và những vấn đề đặt ra cho giai đoạn tiếp theo.

Đặt ra yêu cầu bám sát kế hoạch hành động, phân công rõ trách nhiệm, có lộ trình cụ thể, đồng chí Trần Cẩm Tú đề nghị các thành viên trong Nhóm phát huy trí tuệ tập thể, phối hợp chặt chẽ, đồng bộ, chỉ đạo xây dựng cơ sở dữ liệu, tổ chức hội nghị, hội thảo, chuyên đề từ cơ sở, lấy ý kiến rộng rãi trong giới nghiên cứu khoa học, các tổ chức đảng, đảng viên và Nhân dân để hoàn thiện Đề cương, bảo đảm chất lượng cao nhất.

Thường trực Ban Bí thư Trần Cẩm Tú giao Tổ biên tập, Tổ giúp việc tiếp thu các ý kiến tại cuộc họp, hoàn thành các văn bản đề sớm ban hành và tổ chức thực hiện ngay theo nhiệm vụ được phân công.

DUY ĐỨC (Theo Báo Nhân Dân)

Tổng duyệt Lễ khai mạc Đại hội Thể dục thể thao tỉnh Tuyên Quang lần thứ I

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Đỗ Hùng Đức góp ý sau buổi tổng duyệt.

SÁNG 23-9, tại Sân vận động tỉnh, phường Hà Giang 1, Ban Tổ chức Đại hội Thể dục thể thao tỉnh Tuyên Quang lần thứ I, năm 2026 tổ chức tổng duyệt chương trình Lễ khai mạc. Dự buổi tổng duyệt có đồng chí Đỗ Hùng Đức, Ủy viên Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, Phó Chủ tịch UBND tỉnh; lãnh đạo một số sở, ngành của tỉnh.

Buổi tổng duyệt được thực hiện theo trình tự chương trình Lễ khai mạc, gồm: Diễu hành biểu dương lực lượng, đốt đuốc truyền thống, chào cờ, diễn văn khai mạc, tuyên thệ của đại diện vận động viên và trọng tài, trao Cờ lưu niệm cho các đoàn. Chương trình đồng diễn nghệ thuật với chủ đề "Tuyên Quang hướng tới tương lai" có sự tham gia của gần 500 vận động viên, diễn viên, học sinh, sinh viên.

Trong phần diễu hành, các khối lán lượt tiến qua lễ đài theo đội hình đã tập luyện. Các lực lượng tham gia đồng thời rà soát vị trí tập kết, thứ tự di chuyển và thời gian thực hiện từng nội dung. Phần đồng diễn nghệ thuật được tổng duyệt cùng âm thanh, trang phục, đạo cụ để các đơn vị phối hợp điều chỉnh trước ngày khai mạc.

Sau khi thảo luận toàn bộ chương trình, các đại biểu góp ý về cách sắp xếp đội hình, sự phối hợp giữa các khối diễu hành và việc chuyển

tiếp giữa các phần lễ. Âm thanh, trang phục, đạo cụ và đội hình diễu hành trong chương trình đồng diễn cũng được xem xét, điều chỉnh nhằm bảo đảm tính thống nhất, trang trọng và phù hợp với không gian sân vận động.

Phát biểu tại buổi tổng duyệt, Phó Chủ tịch UBND tỉnh Đỗ Hùng Đức ghi nhận sự cố gắng của các đơn vị phối hợp, các đoàn và lực lượng tham gia tập luyện. Đồng chí đề nghị Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch cùng các đơn vị thực hiện tiếp thu đầy đủ ý kiến góp ý; tiếp tục rà soát từng khâu, hoàn thiện chương trình cả về nội dung và hình thức. Công tác phối hợp cần được thực hiện chặt chẽ để lễ khai mạc diễn ra trang trọng, an toàn, tạo ấn tượng tốt đẹp với Nhân dân và các đoàn tham dự.

Đại hội Thể dục thể thao tỉnh Tuyên Quang lần thứ I diễn ra từ ngày 26 đến 29-9-2026 tại Sân vận động tỉnh, phường Hà Giang 1. Đại hội có 12 đoàn với hơn 1.300 vận động viên tham dự. Các vận động viên tranh tài ở 7 môn: Điền kinh, bắn nỏ, đẩy gậy, kéo co, tung còn, cà kheo và cờ vua. Đây là dịp thúc đẩy phong trào rèn luyện thể dục thể thao trong Nhân dân, đồng thời phát hiện, tuyển chọn vận động viên có thành tích nổi bật để tiếp tục bồi dưỡng, tham gia các giải đấu cấp toàn quốc.

Tin, ảnh: THANH THỦY

Chủ tịch UBND tỉnh...

(TIẾP THEO TRANG 1)

SÁNG 23-9, đồng chí Phan Huy Ngọc, Phó Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch UBND tỉnh chủ trì buổi tiếp công dân định kỳ tháng 9-2026 theo hình thức trực tiếp kết hợp trực tuyến với xã Lâm Bình, xem xét, giải quyết kiến nghị của Nhân dân thôn Nậm Đíp liên quan đến Dự án khai thác hầm lò khoáng sản quặng chì - kẽm và khoáng sản vàng đi kèm tại mỏ Năm Chá do Công ty TNHH Quang Thắng Tuyên Quang thực hiện.

Tham gia buổi tiếp có lãnh đạo Thanh tra tỉnh, Công an tỉnh, Sở Công thương, Sở Tài chính, Sở Nông nghiệp và Môi trường, Văn phòng UBND tỉnh và Ban Tiếp công dân tỉnh.

Dự án được UBND tỉnh chấp thuận chủ trương đầu tư đồng thời chấp thuận nhà đầu tư tại Quyết định số 415/QĐ-UBND ngày 30-10-2023 và điều chỉnh tại Quyết định số 163/QĐ-UBND ngày 28-4-2025; được cấp Giấy phép khai thác khoáng sản số 15/GP-UBND ngày 22-3-2024, công suất khai thác khoảng 1.500 tấn quặng/năm, diện tích khu vực khai thác khoảng 3 ha. Ngày 6-7-2026, tập thể Nhân dân thôn Năm Chá (nay sáp nhập là thôn Nậm Đíp), xã Lâm Bình có đơn gửi UBND tỉnh, với nội dung người dân, phần ảnh, kiến nghị liên quan đến quá trình triển khai Dự án.

Theo báo cáo, các nội dung người dân quan tâm tập trung vào việc chấp hành các quy định về đất đai, khoáng sản, môi trường; công nghệ tuyển, chế biến khoáng sản và hóa chất sử dụng; biện pháp thu gom, xử lý nước thải; nguy cơ tác động đến nguồn nước sinh hoạt, sản xuất và môi trường sống; các thủ tục liên quan đến tuyển diện phục vụ Dự án, hành lang an toàn và quyền, lợi ích hợp pháp của các hộ dân.

Thời gian qua, UBND xã Lâm Bình và các cơ quan chuyên môn của tỉnh đã kiểm tra, xác minh, rà soát hồ sơ, tổ chức đối thoại và xem xét các nội dung kiến nghị. Tuy nhiên, người dân vẫn còn băn khoăn, lo ngại về nguy cơ ô nhiễm nguồn nước, ảnh hưởng môi trường và việc sử dụng hóa chất trong quá trình tuyển quặng.

Qua rà soát của các cơ quan chuyên môn, những vi phạm trước đây liên quan đến sử dụng đất rừng phòng hộ, mở đường vào khu vực mỏ đã được cơ quan có thẩm quyền kiểm tra, xử phạt và các nghĩa vụ theo quyết định xử phạt đã được chấp hành. Công tác tham vấn cộng đồng trong quá trình lập Báo cáo đánh giá tác động môi trường cũng đã được cơ quan chuyên môn rà soát, xác định thực hiện theo quy định.

Sở Tài chính xác định Dự án hiện chậm tiến độ. Tại thời điểm kiểm tra ngày 25-8-2026, chưa ghi nhận Công ty tổ chức hoạt động xây dựng cơ bản mỏ, khai thác, chế biến, tập kết hoặc vận chuyển khoáng sản. Các cơ quan tham gia rà soát thống nhất tại thời điểm này chưa có căn cứ xem xét áp dụng biện pháp tạm dừng hoạt động mỏ.

Phát biểu tại buổi tiếp, Chủ tịch UBND tỉnh Phan Huy Ngọc cho rằng người dân vẫn còn băn khoăn là chính đáng. Đồng chí giao UBND xã Lâm Bình chủ trì, phối hợp với Sở Nông nghiệp và Môi trường, Sở Tài chính và các cơ quan liên quan tiếp tục tổ chức đối thoại trực tiếp với Nhân dân thôn Nậm Đíp; công khai, giải thích đầy đủ, dễ hiểu kết quả rà soát của các cơ quan chuyên môn về hồ sơ pháp lý Dự án, công nghệ tuyển quặng, hóa chất sử dụng, biện pháp bảo vệ môi trường, nguồn nước, đất đai, tuyển diện và điều kiện triển khai Dự án.

Trong quá trình triển khai, nếu cần thiết có thể mời các nhà khoa học, chuyên gia có chuyên môn để đánh giá độc lập, khách quan về nguy cơ sụt lún, chất lượng nguồn nước, môi trường và các vấn đề kỹ thuật liên quan.

Chủ tịch UBND tỉnh yêu cầu Công ty TNHH Quang Thắng Tuyên Quang nghiêm túc thực hiện đầy đủ các quy định pháp luật và các nội dung đã được cơ quan có thẩm quyền phê duyệt; khẩn trương hoàn thiện các thủ tục về đất đai, môi trường, tuyển diện và các điều kiện còn thiếu. Doanh nghiệp chỉ được tổ chức xây dựng, khai thác, chế biến khoáng sản khi đáp ứng đầy đủ các điều kiện theo quy định và trong phạm vi diện tích đất đã hoàn thành thủ tục pháp lý.

Chủ tịch UBND tỉnh đề nghị người dân tiếp tục tin tưởng, phối hợp với chính quyền và các cơ quan chức năng trong quá trình kiểm tra, giám sát, giải quyết các vấn đề phát sinh. Chính quyền tỉnh sẽ có trách nhiệm bảo đảm quyền, lợi ích hợp pháp của người dân, đồng thời tạo điều kiện để doanh nghiệp hoạt động đúng quy định pháp luật. Doanh nghiệp phải xác định rõ nguyên nhân thất bại trong quá trình triển khai Dự án là an toàn của người dân phải được đặt lên hàng đầu; chỉ được triển khai các hoạt động khi bảo đảm đầy đủ các điều kiện theo quy định, không để hoạt động của Dự án ảnh hưởng đến đời sống, môi trường và nguồn nước của Nhân dân.

THANH PHÚC

Đảng viên tiên phong phát triển kinh tế

Với phương châm “Đảng viên đi trước, làng nước theo sau”, tại nhiều địa phương đang được cụ thể hóa bằng những mô hình kinh tế do chính cán bộ, đảng viên tiên phong thực hiện. Từ những thửa đất trống ngô, lúa năng suất thấp, đất bỏ hoang, nay được thay bằng những mô hình mới, từng bước mở ra hướng sản xuất hàng hóa, tạo sinh kế và góp phần giảm nghèo bền vững cho người nông dân.

Mô hình trồng lạc mang lại hiệu quả cao của xã Lũng Cú.

Đảng viên đi trước

Tại thôn Lũng Thiện, xã Minh Tân, đảng viên Lý Sào Sơn, sinh năm 1971, dân tộc Dao là đảng viên gương mẫu trong lao động sản xuất. Trước đây gia đình anh từng thuộc diện đặc biệt khó khăn, cuộc sống quanh năm chỉ trông vào vài nương ngô. Trăn trở trước cái nghèo đeo bám, anh mạnh dạn chuyển hướng phát triển kinh tế rừng. Từ vài diện tích nhỏ ban đầu, đến nay gia đình anh đã có hơn 8 ha rừng mỡ, quế, keo, bạch đàn; đồng thời thuê thêm 3 ha đất để mở rộng diện tích trồng quế và bạch đàn. Chỉ tính riêng năm 2025, gia đình anh khai thác 4 ha rừng mỡ, thu gần 1 tỷ đồng. Sau khai thác, anh tiếp tục trồng mới để duy trì nguồn thu lâu dài. “Thay đổi cách nghĩ, cách làm vừa giúp gia đình vươn lên thoát nghèo, vừa làm nòng cốt cho bà con tin và làm theo”, anh Sơn chia sẻ.

Đồng chí Vi Quang Ngọc, Chủ tịch UBND xã Minh Tân cho biết: Không chỉ mạnh dạn, năng động trong chuyển đổi phương thức sản xuất, vươn lên làm giàu mà đảng viên Lý Sào Sơn còn được đánh giá cao ở tinh thần trách nhiệm, sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm, hỗ trợ cây giống, ngày công và hướng dẫn kỹ thuật cho các hộ dân. Từ hiệu quả mô hình của gia đình ông Sơn, nhiều người dân trong thôn có thêm niềm tin để học tập, làm theo, từng bước thay đổi cách nghĩ, cách làm trong phát triển kinh tế.

Nhận thấy tiềm năng, giá trị giống lúa đặc sản bản địa, đảng viên Hoàng Văn Bình, thôn Nặm Lương, xã Phà Lưu

đã triển khai gieo trồng giống lúa này trên 5 sào đất của gia đình. Mô hình cho năng suất khoảng 2,5 - 2,8 tạ thóc khô mỗi sào; với giá 20.000 - 25.000 đồng/kg thóc, 35.000 - 40.000 đồng/kg gạo, cao gấp đôi so với các giống lúa phổ thông. Hiệu quả kinh tế rõ nét đã thu hút nhiều hộ dân mở rộng lên hơn 10 ha, từng bước hình thành vùng sản xuất hàng hóa gắn với bảo tồn giống lúa truyền thống của địa phương. Từ những mô hình kinh tế hiệu quả của các đảng viên được nhân rộng đã góp phần nâng cao thu nhập, giảm số hộ nghèo của thôn hiện nay xuống còn 11 hộ.

Tập thể nêu gương

Xã Lũng Cú có 37 thôn với 16 thôn biên giới, dân số chủ yếu là đồng bào Mông, chiếm 92,7%. Đây mạnh chuyển đổi cơ cấu cây trồng, xã Lũng Cú lựa chọn những diện tích cụ thể để xây dựng mô hình điểm, lấy cán bộ, đảng viên làm lực lượng tiên phong. Trong đó, mỗi chi bộ, cơ quan và một số cán bộ, đảng viên nhận phần việc, trực tiếp xuống cơ sở, “cầm tay chỉ việc” cho người dân. Trong năm 2026, xã xây dựng 12 mô hình phát triển kinh tế điểm với tổng diện tích 17,5 ha. Các chi bộ, cơ quan đảm nhận gần 13 ha; 4 cán bộ, đảng viên tiên phong thực hiện 4,5 ha mô hình mẫu.

Đồng chí Trần Đức Chung, Chủ tịch UBND xã Lũng Cú cho biết: Mô hình được triển khai để nghị quyết và chủ trương phát triển kinh tế không dừng lại trên giấy hay trong các cuộc họp. Khi cán bộ, đảng viên trực tiếp

Bí thư Đảng ủy xã Kiên Đài tham gia livestream góp phần đưa sản phẩm địa phương đến gần hơn với người tiêu dùng.

bắt tay vào sản xuất, người dân có thể tận mắt quan sát, học hỏi và cân nhắc trước khi quyết định mở rộng diện tích. Đến nay, từ những mô hình ban đầu, Lũng Cú đã chuyển đổi gần 150 ha đất trồng ngô năng suất thấp và đất hoang hóa sang những loại cây có giá trị cao hơn. Địa phương cũng huy động gần 1 tỷ đồng hỗ trợ các mô hình, đồng thời ký kết bao tiêu sản phẩm với doanh nghiệp trong tỉnh. Cùng với hỗ trợ giống, vật tư, cán bộ chuyên môn trực tiếp hướng dẫn kỹ thuật, theo dõi quá trình sinh trưởng để kịp thời xử lý những khó khăn phát sinh. Từ đó, từng bước thay đổi cách nghĩ, cách làm trong sản xuất của người dân vùng cao.

Tại xã Kiên Đài, “Phiên chợ quê - chợ sở” được tổ

chức với đa dạng các gian hàng trưng bày, giới thiệu và bán các sản phẩm nông sản do người dân địa phương sản xuất. Đặc biệt, với sự vào cuộc của cấp ủy, chính quyền địa phương, tại phiên chợ số, cán bộ, đảng viên đã trực tiếp cùng với hộ dân trực tiếp giới thiệu sản phẩm, kết nối tiêu thụ và quảng bá những sản phẩm đặc trưng của xã. Đồng thời hướng dẫn người dân sử dụng hình thức thanh toán không dùng tiền mặt; livestream giới thiệu các sản phẩm và không gian phiến chợ trên các nền tảng số của địa phương. Qua đó, không chỉ góp phần mở rộng đầu ra cho nông sản địa phương, phiên chợ còn tạo chuyển biến trong nhận thức, kỹ năng sản xuất, kinh doanh và ứng dụng công nghệ số

của người dân, từng bước đưa sản phẩm quê hương đến gần hơn với thị trường.

Từ sự gương mẫu của cán bộ, đảng viên, những cách làm mới đang dần tạo chuyển biến trong tư duy sản xuất của người dân. Mỗi mô hình hiệu quả không chỉ mang lại thu nhập mà còn trở thành minh chứng để bà con tin, học và làm theo. Khi chủ trương được cụ thể hóa bằng những việc làm cụ thể, con đường giảm nghèo không còn là câu chuyện của riêng những chính sách hỗ trợ, mà được tiếp sức bằng ý chí vươn lên và sự đồng hành của cả cộng đồng. Những vùng đất khó đang từng bước được đánh thức, mở ra kỳ vọng về những sinh kế bền vững hơn cho người dân.

Bài, ảnh: MY LY

NÓI ĐI ĐÔI VỚI LÀM

Đưa đặc sản vùng cao vươn xa

VÙNG đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi sở hữu nhiều sản vật có chất lượng, bản sắc và giá trị riêng nhờ điều kiện tự nhiên, nguồn nguyên liệu bản địa và tri thức sản xuất được gìn giữ qua nhiều thế hệ.

Tuy nhiên, quá trình phát triển các sản phẩm này còn gặp những hạn chế về năng suất, quy mô, kiểm soát chất lượng, công nghệ chế biến, bảo quản và khả năng tiếp cận thị trường. Trong bối cảnh đó, khoa học công nghệ, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số có thể góp phần tháo gỡ điểm nghẽn trong toàn bộ chuỗi giá trị, từ giống, vùng nguyên liệu, tổ chức sản xuất đến chế biến, bảo quản, truy xuất nguồn gốc và phân phối.

Điểm nghẽn lớn nhất hiện nay là thiếu hệ thống công nghệ đồng bộ, phù hợp với quy mô và điều kiện từng vùng. Thực tế, nhiều nơi vẫn sản xuất phân tán, giống và quy trình canh tác chưa được chuẩn hóa, chất lượng nguyên liệu chưa ổn định. Sau thu hoạch, tổn thất còn cao do thiếu công nghệ sơ chế, sấy, bảo quản và chế biến phù hợp. Dữ liệu về vùng trồng, truy xuất nguồn gốc, tiêu chuẩn chất lượng và kết nối thị trường còn hạn chế. Vì vậy, nhiều sản vật dù có giá trị văn hóa và chất lượng

tốt vẫn chủ yếu ở dạng nguyên liệu thô, sản lượng không ổn định và khó tạo giá trị gia tăng cao.

Bên cạnh đó, bán hàng trên thương mại điện tử ngày càng đòi hỏi tính chuyên nghiệp. Muốn thành công trên thương mại điện tử, không chỉ đơn thuần là có một sản phẩm tốt, mà phải biết cách tận dụng cả một hệ sinh thái và biết cách vận hành thì mới có thể đưa sản phẩm ra thị trường tốt hơn.

Vì vậy, các giải pháp thời gian tới là cần được triển khai theo chuỗi giá trị. Mỗi sản phẩm chủ lực cần gắn với vùng nguyên liệu, quy trình kỹ thuật, đầu mối tổ chức sản xuất và phương án thị trường rõ ràng. Các địa phương cần tiếp tục phát triển hệ sinh thái thương mại điện tử, tập huấn, nâng cao kỹ năng số cho người dân, chuẩn bị nguồn nhân lực và thúc đẩy bán hàng xuyên biên giới.

Khi các nút thắt về chuỗi giá trị, công nghệ và kỹ năng số được tháo gỡ đồng bộ, tiềm năng kinh tế từ sản vật bản địa sẽ thực sự được đánh thức, giúp giải bài toán kinh tế về nâng cao thu nhập, giảm nghèo bền vững cho người dân khu vực này.

PHƯƠNG ĐỒNG

Đặt hàng nhiệm vụ khoa học, công nghệ

Khoa học đi cùng những giá trị sản phẩm

NHỮNG hồ nước, cánh rừng, vùng chè, vùng cây ăn quả hay những bản làng giàu bản sắc văn hóa của Tuyên Quang đều chứa đựng những giá trị riêng. Nhưng để biến tiềm năng thành giá trị kinh tế bền vững, nguồn lực tự nhiên là chưa đủ, cần có KHCN để nâng cao năng suất, chất lượng, tạo ra sản phẩm có sức cạnh tranh và mở rộng thị trường. Đó cũng là hướng đi đang được tỉnh quan tâm trong công tác lựa chọn, đặt hàng nhiệm vụ KHCN. Thay vì nghiên cứu dàn trải, tỉnh hướng tới những nhiệm vụ xuất phát từ nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội, từ những vấn đề đang đặt ra trong sản xuất và đời sống.

Thực hiện Văn bản số 5595/UBND-KH&CĐS ngày 19/7/2026 của UBND tỉnh về danh mục nhiệm vụ ứng dụng KHCN, đổi mới sáng tạo và chuyển đổi số năm 2026 (đợt 1), Sở Khoa học và Công nghệ đã ban hành các thông báo đặt hàng đối với 31 nhiệm vụ KHCN và đổi mới sáng tạo năm 2026 trên địa bàn tỉnh. Trong đó đặt hàng 27 nhiệm vụ KHCN và đổi mới sáng tạo và 4 nhiệm vụ trong lĩnh vực sở hữu trí tuệ. Đây là một bước trong quá trình đổi mới cách thức tổ chức các nhiệm vụ, hướng hoạt động nghiên cứu gắn hơn với yêu cầu của cơ sở, doanh nghiệp và người dân.

Đồng chí Phan Đăng Đông, Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ cho biết: Sở đang theo dõi, quản lý tổng số 40 nhiệm vụ KHCN, gồm 38 nhiệm vụ cấp tỉnh và 2 nhiệm vụ cấp bộ. Qua đặt hàng, nhiều mô hình, tiến bộ kỹ thuật đã được ứng dụng, duy trì và nhân rộng trong sản xuất, tập trung ở những lĩnh vực có thế mạnh của tỉnh như nông nghiệp, thủy sản, dược liệu, chế biến sản phẩm đặc trưng và quản lý dữ liệu chuyên ngành.

Trong lĩnh vực thủy sản, mô hình nuôi cá đặc sản cá Chiên, Lăng, cá Tầm ở Nà Hang, Chiêm Hóa, Tân Quang theo hướng hữu cơ, VietGAP, từng bước hình thành phương thức sản xuất phù hợp với điều kiện tự nhiên của địa phương. Trong chăn nuôi, kỹ thuật thụ tinh nhân tạo trâu, bò được ứng dụng nhằm nâng cao chất lượng đàn giống, cải thiện hiệu quả sản xuất. Đối với cây ăn quả và cây đặc sản, nhiều nhiệm vụ tập trung phục tráng, bảo tồn và

Từ những thế mạnh về nông, lâm nghiệp, thủy sản, dược liệu đến các sản phẩm đặc trưng, Tuyên Quang đang đổi mới cách thức lựa chọn, đặt hàng nhiệm vụ khoa học, công nghệ (KHCN) và đổi mới sáng tạo. Mục tiêu là đưa KHCN đến gần hơn với sản xuất, giải quyết những bài toán thực tiễn, tạo ra sản phẩm có giá trị và sức cạnh tranh, góp phần thúc đẩy tăng trưởng nhanh, bền vững.

Đề tài nghiên cứu ứng dụng khoa học công nghệ nâng cao chất lượng sản phẩm bưởi Soi Hà đáp ứng tiêu chuẩn xuất khẩu do Sở Khoa học và Công nghệ phối hợp với Viện nghiên cứu Rau quả thuộc Bộ Nông nghiệp và Môi trường thực hiện đã mang lại hiệu quả.

phát triển những giống cây có giá trị như: nghiên cứu phục tráng giống Quýt Bốp; nâng cao chất lượng và giá trị sản phẩm của xoài, na, hồng, bưởi...

Những kết quả này không chỉ có ý nghĩa về mặt khoa học mà còn mở ra hướng khai thác tốt hơn lợi thế về đất đai, khí hậu, nguồn gen bản địa của tỉnh. KHCN cũng được đưa vào những lĩnh vực quản lý chuyên ngành, hệ thống thông tin quản lý giá đất, công nghệ Internet vạn vật giám sát nước trong nuôi trồng thủy sản. Qua đó, cho thấy hoạt động nghiên cứu không chỉ hướng tới sản xuất trực tiếp mà còn phục vụ công tác quản lý, điều hành và nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn lực.

Đặt hàng đúng nhu cầu thực tiễn

Năm 2026, các nhiệm vụ khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo của tỉnh tập trung vào nông, lâm nghiệp, chăn nuôi và những lĩnh vực công nghệ mới. Trong đó, nhiều nhiệm vụ được định hướng theo chuỗi giá trị, từ sản xuất nguyên liệu đến chế biến, truy xuất nguồn gốc và xây dựng thương hiệu. Các công nghệ mới cũng được đưa vào nhiều lĩnh vực: Ứng dụng kỹ thuật mới trong y tế; sử dụng UAV trong sản xuất và phòng, chống thiên tai; ứng dụng AI/LLM, dữ liệu số và chuyển đổi số trong nông nghiệp, du lịch và quản lý... Từ những nhiệm vụ được đề xuất và triển khai, nhiều mô

hình có khả năng tạo ra sản phẩm cụ thể, gắn trực tiếp với địa bàn cơ sở.

Đồng chí Hà Mạnh Linh, Phó Bí thư Đảng ủy, Chủ tịch UBND xã Xuân Vân cho biết: Mô hình thí nghiệm hoàn thiện hướng dẫn kỹ thuật chăm sóc và thu hoạch bưởi Soi Hà, xã Xuân Vân thuộc Đề tài nghiên cứu ứng dụng KHCN nâng cao chất lượng sản phẩm bưởi Soi Hà đáp ứng tiêu chuẩn xuất khẩu do Sở Khoa học và Công nghệ phối hợp với Viện nghiên cứu Rau quả thuộc Bộ Nông nghiệp và Môi trường triển khai thực hiện trên diện tích 5 ha tại các thôn Tinh Trung 1, Vòng Vàng đã mang lại hiệu quả rõ rệt, đã khắc phục được bệnh đốm đen trên

quả, nâng cao chất lượng, mẫu mã và độ đồng đều của quả bưởi Soi Hà.

Chị Nguyễn Thị Đức, Hội viên Hội Đồng y tế, Chủ nhiệm đề tài "Nghiên cứu, ứng dụng, kế thừa bài thuốc gia truyền điều trị bệnh Gout tại Tuyên Quang", cho biết: Từ sự đặt hàng của tỉnh và xuất phát từ nhu cầu thực tiễn trong chăm sóc, bảo vệ sức khỏe Nhân dân, đồng thời góp phần bảo tồn và phát huy giá trị các bài thuốc gia truyền trên địa bàn tỉnh. Trong quá trình thực hiện, nhóm nghiên cứu đã tiến hành khảo sát, thu thập, kế thừa các kinh nghiệm sử dụng thuốc gia truyền, đồng thời nghiên cứu, đánh giá thành phần, quy trình bào chế và hiệu quả sử dụng theo hướng khoa học. Kết quả bước đầu cho thấy bài thuốc có tiềm năng ứng dụng trong hỗ trợ điều trị bệnh Gout, mở ra hướng khai thác nguồn dược liệu bản địa gắn với tri thức y học dân gian. Theo chị Đức, việc tiếp tục hoàn thiện quy trình, đánh giá đầy đủ tính an toàn, hiệu quả sẽ là cơ sở để từng bước đưa kết quả nghiên cứu vào ứng dụng thực tiễn.

"Đặt hàng" đúng nhu cầu, đưa kết quả nghiên cứu vào đời sống là cả một quá trình. Nhưng khi những bài toán của cơ sở được giải quyết bằng trí thức và công nghệ, tiềm năng được đánh thức bằng đổi mới sáng tạo, mỗi mô hình thành công sẽ tạo ra sản phẩm mới, hướng phát triển mới cho địa phương. Đây sẽ là nền tảng quan trọng để Tuyên Quang thực hiện các mục tiêu Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ I, nhiệm kỳ 2025 - 2030, hướng tới phát triển kinh tế nhanh, bền vững, phấn đấu đạt tốc độ tăng trưởng hai con số.

Bài, ảnh: HOÀNG NGỌC

NHỊP SỐNG SỐ

Bảo vệ dữ liệu cá nhân trên di động

ĐIỀU thoại thông minh đang trở thành nơi lưu trữ ngày càng nhiều dữ liệu cá nhân, tài chính và công việc của người Việt. Tuy nhiên, mức độ bảo vệ những thông tin này chưa tương xứng với nguy cơ mất an toàn dữ liệu.

Theo khảo sát của hãng bảo mật Kaspersky công bố tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương, 71% người dùng Việt Nam xem Smartphone là thiết bị chính để kết nối Internet. Đáng chú ý, 57% cho biết đang lưu

hình ảnh giấy tờ tùy thân như căn cước công dân, hộ chiếu, giấy tờ bảo hiểm trên điện thoại, cao hơn mức 49% của khu vực.

Smartphone còn được sử dụng để lưu nhiều thông tin quan trọng khác: 40% người dùng lưu mật khẩu và thông tin đăng nhập; 36% lưu dữ liệu tài khoản ngân hàng; 52% lưu email, tin nhắn liên quan đến công việc. Khoảng 20% người dùng còn lưu lại lịch sử tương tác với các công cụ AI.

Các chuyên gia khuyến nghị

người dùng không nên coi điện thoại là nơi duy nhất lưu giữ dữ liệu quan trọng. Việc sao lưu định kỳ, sử dụng các biện pháp bảo vệ nhiều lớp, bật khóa màn hình, định vị và xóa dữ liệu từ xa khi cần thiết sẽ giúp giảm nguy cơ thất thoát thông tin.

Smartphone ngày càng gắn chặt với đời sống số, bảo vệ dữ liệu trên thiết bị cá nhân cũng trở thành một phần quan trọng của thói quen sử dụng công nghệ an toàn.

BẢO NGÂN

Đổi mới tư duy sản xuất vụ đông

Rô cây trồng, vùng sản xuất

NGAY từ đầu tháng 9, khi vụ mùa bước vào giai đoạn cuối, ngành Nông nghiệp đã triển khai kế hoạch sản xuất vụ đông. Toàn tỉnh phần đầu gieo trồng 27.694 ha tại 124 xã, phường. Bên cạnh những cây trồng quen thuộc như ngô, khoai lang, khoai tây, rau, đậu các loại, vụ đông năm nay có thêm những hướng sản xuất gắn với lợi thế địa phương như trồng trên 400 ha tam giác mạch, vừa phục vụ phát triển du lịch, vừa gắn với chế biến các sản phẩm quả tăng, thực phẩm từ hạt tam giác mạch. Cùng với đó là trên 3.450 ha ngô sinh khối, sản lượng dự kiến hơn 132.150 tấn, phục vụ nhu cầu chăn nuôi.

Điểm khác trong cách tổ chức sản xuất vụ đông năm nay là các địa phương không chỉ đặt mục tiêu gieo trồng đủ diện tích. Ngay từ đầu vụ phải xác định rõ cây trồng chủ lực, quy mô và vùng sản xuất phù hợp với điều kiện thực tế; hạn chế tình trạng làm dàn trải, thiếu tính toán đầu ra. Một vụ đông hiệu quả cần bắt đầu từ khâu chuẩn bị đất, lựa chọn đúng khung thời vụ, áp dụng kỹ thuật phù hợp và chủ động phương án ứng phó với hạn hán, ngập úng, mưa lũ, rét đậm, rét hại, sâu bệnh. Quan trọng hơn, sản phẩm làm ra phải từng bước có nơi tiêu thụ ổn định.

Theo Chi cục trưởng Chi cục Trồng trọt và Bảo vệ môi trường Giang Đức Hiệp, quan điểm của tỉnh trong sản xuất vụ đông năm nay là tập trung hình thành vùng sản xuất heo hướng năng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả, tạo ra sản phẩm liên kết hàng hóa và tiêu thụ sản phẩm, tăng thu nhập cho người sản xuất; từng loại cây

Không chỉ tăng diện tích, sản lượng, sản xuất vụ đông năm nay được tính định hướng theo cách làm mới: lựa chọn cây trồng phù hợp với từng vùng, xác định rõ quy mô, thời vụ, tổ chức sản xuất và gắn với thị trường tiêu thụ. Từ đó, nâng giá trị trên từng diện tích đất, từng bước chuyển từ sản xuất theo tập quán sang sản xuất dựa trên lợi thế và nhu cầu thị trường.

Người dân Thành Tín chăm sóc cây bắp cải vụ đông.

trồng, diện tích, vùng sản xuất phải cụ thể, phù hợp với khí hậu, thổ nhưỡng.

Tại xã Thái Hòa, vụ đông năm nay dự kiến gieo trồng gần 500 ha. Trong đó, ngô sinh khối chiếm hơn 152 ha, là một trong những địa phương có diện tích trồng loại cây này lớn nhất tỉnh, sản lượng mục tiêu trên 4.800 tấn. Địa phương đã phát động sản xuất, đồng thời khoanh định từng khu vực tương ứng với từng loại cây trồng.

Cách làm này cho thấy vụ đông đang được nhìn nhận không chỉ là khoảng thời gian "tranh thủ" sau vụ mùa, mà là một vụ sản xuất có tính toán ngay từ đầu, với mục tiêu cụ thể cho từng vùng đất.

Gắn với "3 cây"

Chủ trương lựa chọn "3 cây, 3 con" có năng suất, chất lượng và giá trị kinh tế

Đoàn Thanh niên xã Sà Phìn hỗ trợ người dân làm đất trồng cây Tam giác mạch vụ đông tạo cảnh quan trên địa bàn xã.

cao đang mở thêm không gian để các địa phương mạnh dạn thay đổi cơ cấu sản xuất. Mỗi vùng có điều kiện khác nhau nên cách lựa chọn cây trồng cũng không thể giống nhau. Vụ đông vì thế trở thành dịp để nhiều địa

phương thử sức với những cây trồng có giá trị cao hơn trên cùng diện tích đất.

Ở xã Sà Phìn, tư duy ấy đang được thể hiện khá rõ. Năm nay, xã đăng ký gieo trồng trên 960 ha, trong đó gần 620 ha rau các loại; trồng

thời, chuyển một phần đất trồng ngô sang trồng sắn khoai với 20 ha và gừng 8 ha.

Phó phòng Kinh tế xã Sà Phìn Lầu Mí Chá cho biết, địa phương tập trung phát triển rau bởi vụ đông cũng là mùa du lịch trên Cao nguyên đá, nhu cầu sử dụng thực phẩm của du khách lớn, tạo điều kiện thuận lợi cho tiêu thụ sản phẩm. Cùng với đó, xã thí điểm chuyển đổi một phần diện tích sang những loại cây trồng lâu năm, có giá trị kinh tế và tính bền vững cao hơn.

Từ câu chuyện ở Sà Phìn có thể thấy, "3 cây" không phải là một công thức chung áp dụng cho mọi địa phương. Điều quan trọng là mỗi xã phải tìm được loại cây phù hợp với đất đai, khí hậu, tập quán sản xuất và thị trường của mình.

Đến giữa tháng 9, toàn tỉnh đã xây dựng trên 500 mô hình chuyển đổi cơ cấu cây trồng theo chủ trương của tỉnh, với tổng diện tích khoảng 16.000 ha. Một số mô hình tại Hòa An, Yên Phú, Bạch Xa... bước đầu cho hiệu quả kinh tế cao, thu nhập trên 200 triệu đồng/ha/vụ và có khả năng nhân rộng. Nếu sản xuất vụ đông với chủ trương "3 cây", một cánh đồng không chỉ tạo thêm thu nhập sau vụ mùa mà còn có thể trở thành vùng nguyên liệu cho chăn nuôi, hình thành sản phẩm hàng hóa và mở thêm sinh kế cho người dân.

Vụ đông không còn đơn thuần là sản xuất thêm một vụ sau vụ mùa. Khi mỗi địa phương biết phát huy lợi thế riêng, người dân lựa chọn đúng cây trồng và sản phẩm làm ra có thị trường, giá trị của vụ đông sẽ không chỉ nằm ở diện tích hay sản lượng, mà ở thu nhập và sinh kế bền vững hơn cho người dân.

Bài, ảnh: LƯƠNG HÀ

THỊ TRƯỜNG

Iphone 18 mở bán

NGAY sau khi chính thức mở bán tại Việt Nam, dòng iPhone 18 Pro và iPhone 18 Pro Max nhanh chóng thu hút sự quan tâm của người tiêu dùng. Tại Tuyên Quang, các cửa hàng, hệ thống bán lẻ điện thoại di động đã chuẩn bị nguồn hàng, tổ chức nhận đặt trước và giao máy cho khách ngay trong những ngày đầu.

Năm nay, iPhone 18 Pro và iPhone 18 Pro Max được Apple giới thiệu với nhiều nâng cấp về camera, hiệu năng và thời lượng pin. Sản phẩm có thiết kế mới, tích hợp chip A20 Pro, hướng tới khả năng xử lý các tác vụ nặng và ứng dụng trí tuệ nhân tạo trên thiết bị. Trong đó, camera tiếp tục là một trong những điểm được người dùng quan tâm.

Theo ghi nhận tại một số cửa hàng điện thoại trên địa bàn tỉnh, lượng khách tìm hiểu, đặt

mua iPhone 18 tăng rõ rệt trong thời điểm sản phẩm mở bán. Giá bán iPhone 18 Pro có giá từ 38,99 triệu đồng, trong khi iPhone 18 Pro Max từ 41,99 triệu đồng, tùy dung lượng bộ nhớ và chính sách của từng hệ thống. Hai phiên bản đó Burgundy và băng thanh được nhiều khách hàng quan tâm, trong khi các màu truyền thống vẫn có lượng người lựa chọn ổn định.

Theo các cửa hàng, nhóm khách hàng quan tâm đến dòng máy mới chủ yếu là những người đã sử dụng các thế hệ iPhone trước và có nhu cầu nâng cấp. Trong những ngày đầu, sức mua tập trung nhiều vào các phiên bản dung lượng phổ biến. Các đơn vị bán lẻ cũng khuyến cáo khách hàng nên kiểm tra nguồn gốc, chính sách bảo hành và giá bán trước khi quyết định mua.

NGUYỄN ĐẠT

iPhone 18 nhận được nhiều sự quan tâm của người mua.

ĐÁP ỨNG NGUỒN cho giáo dục toàn

Trong quá trình đổi mới giáo dục, học sinh không chỉ cần được trang bị kiến thức mà còn cần được lắng nghe, hỗ trợ về tâm lý, rèn luyện kỹ năng sống và định hướng tương lai. Thế nhưng, những nhiệm vụ này vẫn chủ yếu được các nhà trường thực hiện bằng hình thức kiêm nhiệm. Khi áp lực học tập, quan hệ bạn bè, gia đình, mạng xã hội ngày càng tác động đến học sinh, yêu cầu về một đội ngũ giáo viên đủ về số lượng, phù hợp về cơ cấu để tổ chức hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp hỗ trợ các em đang trở nên cấp thiết.

Các em học sinh Trường THPT Tân Trào hào hứng tham gia chương trình "Định vị bản thân".

Khoảng trống phía sau lớp học

CHƯƠNG trình Giáo dục phổ thông 2018 hướng tới phát triển phẩm chất, năng lực toàn diện của học sinh. Nhà trường không chỉ truyền đạt kiến thức, mà còn có trách nhiệm giúp các em hình thành kỹ năng mềm. Trong yêu cầu đó, hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp giữ vị trí quan trọng. Thông qua các nội dung phù hợp với từng cấp học, lứa tuổi, học sinh được tham gia vào đời sống thực tiễn, rèn luyện kỹ năng, khám phá năng lực, sở thích của bản thân và từng bước hình thành nhận thức về nghề nghiệp tương lai.

Tuy nhiên, để tổ chức tốt những hoạt động này cần có đội ngũ giáo viên được bố trí phù hợp. Tại các trường học, thầy, cô giáo thực hiện hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp chủ yếu là giáo viên bộ môn, chủ nhiệm kiêm nhiệm. Nếu thiếu người hoặc phân công không hợp lý, đồng đều, môn học rất dễ thu hẹp thành những buổi sinh hoạt tập thể, tuyên truyền mang tính phong trào. Khi đó, cơ hội để các em học sinh được trực tiếp trải nghiệm và hình thành kỹ năng cũng bị hạn chế.

Hiện nay, những vấn đề học sinh phải đối mặt trong quá trình trưởng thành ngày càng đa dạng. Áp lực học tập, mâu thuẫn bạn bè, bạo lực học đường, góc nhìn đa chiều của mạng xã hội, những thay đổi tâm lý ở tuổi vị thành niên hay sự thiếu hụt kỹ năng ứng xử có thể tạo ra những tình huống mà nếu không được nhận diện sớm sẽ để lại hậu quả đáng tiếc.

Đầu tháng 9 vừa qua, vụ học sinh lớp 7 dùng vật sắc nhọn làm 5 học sinh khác bị thương xảy ra tại thành phố Hồ Chí Minh; trước đó một học sinh lớp 8 bị nhóm bạn đánh, đe dọa và ép nộp tiền trong thời gian dài xảy ra tại tỉnh Lâm Đồng đã cho thấy yêu cầu bảo đảm an toàn, tăng cường tư vấn học đường cần được rà soát, thực hiện đồng bộ, thường xuyên.

Đại tá Đào Trung Dũng, Trưởng Phòng An ninh mạng và Phòng, chống tội phạm sử dụng công nghệ cao cho biết: "Những nội dung tiêu cực trên các nền tảng mạng xã hội nếu không được nhận diện, định hướng kịp thời sẽ ảnh hưởng đến nhận thức, cảm xúc và hành vi của học sinh. Công tác tuyên truyền, giáo dục trong trường học là một trong những giải pháp giúp các

em nâng cao khả năng nhận diện thông tin xấu độc, bảo vệ dữ liệu cá nhân, ứng xử có trách nhiệm trên không gian mạng và chủ động tìm kiếm sự hỗ trợ khi cần thiết.

Khi giáo viên phải "kiêm" nhiều vai

Năm học 2026 - 2027, toàn tỉnh có 578 cơ sở giáo dục, hơn 17.000 nhóm, lớp với trên 500.000 học sinh từ Mầm non đến THPT. Sau sắp xếp, quy mô trường lớn hơn, nhiều trường có nhiều phân hiệu, điểm trường, học sinh tăng, địa bàn quản lý rộng hơn, nhiệm vụ giáo dục ngày càng đa dạng, khiến áp lực công việc dồn lên đội ngũ đang trực tiếp làm việc tại trường.

Một giáo viên vừa thực hiện nhiệm vụ chuyên môn, vừa đảm nhiệm công tác chủ nhiệm, hoàn thiện hồ sơ, ứng dụng công nghệ, phối hợp với phụ huynh và nhiều phần việc khác. Ở nhiều trường, giáo viên còn kiêm thêm việc giảng dạy, tổ chức nội dung trải nghiệm, hướng nghiệp cho học sinh. Dù đảm nhận nhiều nhiệm vụ, các thầy, cô giáo vẫn chủ động sắp xếp công việc, dành thời gian theo sát, nắm bắt nhu cầu và đồng hành cùng các em.

Học sinh Trường THCS Đồng Yên tham gia hoạt động hút nước đã qua sử dụng, nhằm nâng cao nhận thức bảo

Năm học này, Trường Phổ thông Dân tộc bán trú Tiểu học và THCS Tiên Nguyên, xã Tiên Nguyên có trên 600 học sinh, trong đó hơn 500 em học bán trú. Nhà trường hiện có 37 cán bộ, giáo viên trong biên chế và 4 giáo viên hợp đồng. So với định biên, trường còn thiếu 1 giáo viên Tin học, 2 giáo viên Tiếng Anh và 3 giáo viên Văn hóa.

Đồng chí Hoàng Thị Luyệt, Phó Hiệu trưởng Trường Phổ thông Dân tộc bán trú Tiểu học và THCS Tiên Nguyên chia sẻ: "Các nội dung trải nghiệm, hướng nghiệp vẫn được duy trì theo chương trình. Tuy nhiên, khó khăn đặt ra là sự tham gia giữa các môn học chưa thật sự đồng đều. Giáo viên Tiếng Anh, Tin học hiện có thời khóa biểu khá kín do đang thiếu nhân lực, nên việc bố trí thêm thời gian tham gia các nội dung trải nghiệm còn hạn chế".

Tương tự, tại Trường THCS Đồng Yên, có tổng số 56 cán bộ, giáo viên, nhân viên, gồm 3 cán bộ quản lý, 50 giáo viên và 3 nhân viên; tổ chức dạy học tại trường chính và phân hiệu THCS Vĩnh Phúc, với 36 lớp và 1.431 học sinh, con em đồng bào dân tộc thiểu số chiếm 74,6%. So với nhu cầu, trường còn thiếu 18 giáo viên. Do đó, việc bố trí giáo viên phải tính toán theo môn học, khối lớp và từng địa điểm giảng dạy để duy trì nền nếp và thực hiện các yêu cầu của chương trình.

Cô giáo Nguyễn T... viên Trường THCS Đ... sẻ: "Hiện tôi chủ nhiệm đồng thời tham gia giảng dạy Tin học và Hướng nghiệp, hướng nghiệp được tập huấn, triển khai chương trình động trải nghiệm, hu... có đặc thù riêng, cần... tiến, sở thích, năng... hướng tương lai của... vậy, việc bảo đảm đ... viên đủ về số lượng, cơ cấu môn học, bố... phụ trách hoạt động... hướng nghiệp cần đư... tương xứng".

Kiến toàn đội đáp ứng yêu cầu

So với nhu cầu... mức và tổ chức dạy... tỉnh còn thiếu kho... giáo viên, trong đó... nhất ở THCS là 1... tiếp đến là Mầm n... người và Tiểu học là... Sự thiếu hụt khác nh... môn học, cấp học, đ... là tại những trường... học sinh lớn, nhiều đ... vùng sâu, vùng xa.

Trong khi đó, ở... hoạt động trải nghiệ... nghiệp là một trong... dung giáo dục bắt... 105 tiết trong 35 tuá... tương đương 3 tiết... thực hiện nội dung... sự tham gia của g

LỰC n diện

g trải nghiệm ghép tranh bằng nắp chai và ống
về môi trường.

hi Huệ, giáo
ng Yên chia
em lớp 6A2,
ng dạy môn
ạt động trải
p. Tôi cũng
ng dẫn để
. Song hoạt
động nghiệp
gắn với thực
lực và định
học sinh. Vì
ội ngũ giáo
đồng bộ về
trí giáo viên
trải nghiệm,
ợc quan tâm

nhiều môn học và sự phân công
phù hợp để bảo đảm tính liên
tục, thiết thực.

Em Nguyễn Phương Hà Chi,
lớp 12C2, Trường THPT Tân
Trào bày tỏ: "Trong quá trình
học tập, em được tham gia nhiều
ngành học phù hợp. Em thấy
đây là những điều hữu ích, giúp
chúng em tự tin hơn trong việc
chuẩn bị cho chặng đường sau
khi tốt nghiệp THPT".

Phòng An ninh mạng và Phòng, chống tội phạm sử dụng công
nghệ cao tuyên truyền cho học sinh Trường Phổ thông Dân tộc nội trú
ATK Sơn Dương nâng cao khả năng nhận diện thông tin xấu độc trên
không gian mạng.

Từ thực tế đó, việc kiện toàn đội
ngũ cần được thực hiện đồng bộ,
gắn với quy mô trường lớp và đặc
điểm từng địa bàn. Cùng với bổ
sung giáo viên ở những môn còn
thiếu, cần quan tâm đến cơ cấu
nhân lực thực hiện trải nghiệm,
hướng nghiệp, giáo dục kỹ năng
và hỗ trợ học sinh. Đây là bài toán
giải quyết về số lượng, bố trí đúng
người, đúng nhiệm vụ, để giáo viên
có điều kiện hoàn thành tốt công
việc và học sinh được thụ hưởng
đầy đủ các yêu cầu giáo dục của
chương trình mới.

Theo đồng chí Bùi Quang Trí,
Phó Giám đốc Sở Giáo dục và
Đào tạo: "Ngành kiến nghị các bộ,
ngành Trung ương nghiên cứu cơ
chế tuyển dụng, sử dụng, đào tạo
giáo viên các môn còn thiếu như:
Tiếng Anh, Tin học, Âm nhạc, Mỹ
thuật, Khoa học tự nhiên. Sở cũng
đã tổng hợp chỉ tiêu hợp đồng
theo Nghị định số 235 gửi Sở Nội
vụ thẩm định trình UBND tỉnh giao
chỉ tiêu cho các trường và bảo
đảm kinh phí hợp đồng giáo viên.
Ngoài ra, Sở và UBND các xã,
phường tiếp tục rà soát để thực
hiện điều động, chuyển chuyển,
biệt phái, dạy liên trường để điều
hòa giáo viên giữa nơi thừa và
nơi thiếu. Cùng với đó, để xuất
ưu tiên nguồn lực đầu tư cơ sở
vật chất, phòng học bộ môn, thiết
bị dạy học, hạ tầng công nghệ
thông tin và chuyển đổi số, nhất
là tại vùng đồng bào dân tộc thiểu
số và miền núi".

Khi các nguồn lực được bảo
đảm và phân bổ hợp lý là cơ sở
quan trọng để hoạt động trải
nghiệm, hướng nghiệp có điều
kiện được tổ chức thường xuyên
hơn, hướng tới mục tiêu phát triển
toàn diện cho học sinh.

Tiến sĩ VŨ THỊ THANH CHÂU, Giảng viên Khoa Sư phạm,
Phân hiệu Đại học Thái Nguyên tại Hà Giang

Tăng cường tư vấn tâm lý học đường

MANG xã hội đang trở thành một phần trong đời
sống của học sinh, vì vậy những tác động từ
không gian mạng cũng ngày càng hiện diện rõ trong
tâm lý và hành vi của các em. Tôi cho rằng điều
đáng lưu ý không chỉ là thời gian sử dụng mạng xã
hội, mà còn là cách các em tiếp nhận và phản ứng
trước những nội dung trên đó. Một lời bình luận tiêu
cực, sự so sánh với bạn bè hay một vụ việc bị lan
truyền trên mạng có thể ảnh hưởng đến tâm trạng,
sự tự tin và kết quả học tập của học sinh. Giáo viên
là những người gần gũi với học sinh nhưng không
phải lúc nào cũng có thể nhận diện đầy đủ nguyên
nhân phía sau những thay đổi đó. Vì vậy, tư vấn tâm

lý học đường cần được tăng cường, không chỉ để xử lý khi vấn đề xảy ra mà
quan trọng hơn là phòng ngừa, trang bị cho học sinh kỹ năng ứng xử, kiểm
soát cảm xúc và sử dụng mạng xã hội một cách an toàn, có trách nhiệm.

Chị HOÀNG TUỜNG VI, Phó Bí thư Tỉnh đoàn

Hỗ trợ học sinh về kỹ năng sống

THỜI gian qua, Tỉnh đoàn - Hội đồng Đội tỉnh Tuyên
Quang phối hợp với các nhà trường, gia đình, cơ
quan chuyên môn và tổ chức quốc tế triển khai nhiều
hoạt động hỗ trợ học sinh về kỹ năng sống, sức khỏe
tinh thần và an toàn trên môi trường mạng. Nổi bật
là Dự án "Không gian thể thao tăng cường sức khỏe
tâm thần" phối hợp với Tổ chức Plan International Việt
Nam. Thông qua thể thao và hoạt động nhóm, học
sinh được kết nối, chia sẻ, giải tỏa áp lực, đồng thời rèn
luyện kỹ năng giao tiếp, hợp tác, quản lý cảm xúc và
giải quyết vấn đề.

Trong trường học, các hoạt động Đoàn - Đội, diễn
đàn, sinh hoạt chuyên đề, câu lạc bộ và trải nghiệm
được tổ chức nhằm trang bị kỹ năng tự bảo vệ, phòng, chống bạo lực học đường,
xâm hại trẻ em và các nguy cơ trên mạng. Đặc biệt, Tỉnh đoàn - Hội đồng Đội
tỉnh chú trọng làng nghề tiếng nói trẻ em. Năm 2026, Hội đồng trẻ em tỉnh có
50 thành viên đại diện trẻ em của 124 xã, phường, qua đó phản ánh những vấn
đề như bạo lực học đường, tác động của mạng xã hội, sử dụng AI và nhu cầu
hỗ trợ sức khỏe tinh thần. Mục tiêu là giúp mỗi học sinh nhận diện được nguy
cơ, biết cách ứng phó và biết tìm kiếm sự trợ giúp khi cần thiết.

Cô NGUYỄN THỊ HẰNG, giáo viên Trường Phổ thông DTBT THCS
Yên Thuận, xã Bạch Xa

Thêm điểm tựa cho học sinh

TRONG quá trình chủ nhiệm, tôi nhận thấy học
sinh có nhiều vấn đề về tâm lý, cảm xúc không
để nhận ra nếu chỉ nhìn vào kết quả học tập hay
biểu hiện trên lớp. Có em chịu áp lực học tập, lo lắng
trước các kỳ kiểm tra; có em gặp khó khăn trong
quan hệ với bạn bè, dễ tổn thương bởi những mâu
thuẫn hoặc tương tác trên mạng xã hội. Nếu không
được chia sẻ kịp thời, những vấn đề này có thể khiến
các em thu mình, mất tập trung, cáu gắt hoặc giảm
hứng thú học tập.

Giáo viên có thể nhận biết những thay đổi ban
đầu và động viên học sinh, nhưng để hiểu đúng
nguyên nhân, có cách xử lý phù hợp vẫn cần người có chuyên môn tâm lý.
Với học sinh bán trú, điều này càng cần thiết khi các em học tập, sinh hoạt xa
gia đình trong thời gian dài. Phòng tư vấn tâm lý hoạt động hiệu quả sẽ giúp
học sinh có nơi tin cậy để chia sẻ, đồng thời giúp giáo viên chủ nhiệm hiểu
rõ hơn vấn đề của từng em, từ đó có cách quản lý lớp và đồng hành phù hợp,
góp phần phòng ngừa bạo lực học đường.

Chị DƯƠNG THỊ BÁT, thôn Nà Tà, xã Thượng Nông

Mong con vui vẻ mỗi ngày đến trường

CON tôi năm nay mới vào lớp 1, Điểm trường Nà
Tà, Trường Phổ thông Dân tộc bán trú Tiểu học
và Trung học cơ sở Thượng Nông.

Với chúng tôi, ngoài mong muốn con được học
kiến thức, còn mong nhà trường tăng cường các hoạt
động giáo dục kỹ năng sống, giúp các con biết sống
chan hòa với bạn bè và biết tự bảo vệ mình. Con mỗi
ngày vui vẻ đến trường, mạnh dạn hơn, ngoan hơn
và biết những điều cần thiết để lớn lên, như thế bố
mẹ ở nhà cũng yên tâm.

CHIẾN DỊCH 500 NGÀY ĐÊM ĐẨY MẠNH THỰC HIỆN TÌM KIẾM, QUY TẬP VÀ XÁC ĐỊNH DANH TÍNH HÀI CỐT LIỆT SĨ

Kỷ vật từ lòng đất

■ THANH THỦY

Những vật dụng của người lính năm xưa được lực lượng tìm kiếm thu gom tại Điểm cao 685.

Trên những điểm cao mờ sương, từng mẫu kỷ vật được tìm thấy sau hơn 40 năm nằm sâu trong lòng đất không chỉ gợi nhắc về chiến tranh, mà còn gợi mở câu chuyện rất đời thường về tình yêu, nỗi nhớ và những ước vọng của người lính biên cương.

Tình yêu nơi chiến hào

MEN theo những vách đá lên Điểm cao 685, thôn Giang Nam, chúng tôi đi qua những đoạn hầm hào cũ, nơi ký ức về một thời chiến đấu gian khổ vẫn còn in lại. Từ những gì còn sót, một góc rất khác trong đời sống người lính năm xưa dần hiện lên. Giữa chiến trường khốc liệt, họ từng dựng một xưởng nhỏ để chế tác những món đồ thủ công. Chiếc giũa, con dao cùng nhiều dụng cụ thô sơ đã hoen gỉ vẫn nằm lại nơi đây, như chứng tích về những tháng năm chiến đấu gian lao mà đầy ấp tình cảm của người lính.

Từ những vật liệu tận dụng ngay tại trận địa, qua đôi bàn tay khéo léo của người lính, những chiếc nhẫn, chiếc lược, vòng tay dần thành hình để dành tặng đồng đội, người thân và người thương nơi quê nhà. Những món đồ nhỏ bé ấy, sau hơn 40 năm nằm lại giữa chiến hào, nhắc về một khoảng tình cảm rất đời thường của tuổi trẻ, phía trước là chiến trường, phía sau là quê hương cùng những người luôn đau đáu nhớ mong.

Sáng 12-8-2026, trong quá trình thực hiện nhiệm vụ tại Điểm cao 685, lực lượng tìm kiếm phát hiện nhiều hiện vật được chế tác từ cánh quạt đạn B41. Đặc biệt, đôi chim bồ câu bằng kim loại với dòng chữ khắc nắn nót "Thu Hồng - Mạnh Tuấn" khiến những người có mặt lặng đi. Món quà người lính chưa kịp trao cho người nhận vẫn nằm lại nơi chiến hào suốt hơn bốn thập

Cựu chiến binh xúc động nhìn lại những kỷ vật từ chiến trường Vị Xuyên năm xưa.

kỷ. Trên vùng đất từng thấm máu và sự hy sinh, hình hài đôi chim nhỏ bé như một dấu lặng về tình yêu, nỗi nhớ và khát vọng hòa bình được nâng niu ngay trong những tháng ngày chiến tranh khốc liệt.

Cùng với đó, chiếc dép nhựa dút quai được chấp nối khéo léo bằng sợi dây thông tin quân dụng, chiếc bàn chải đánh răng đã mòn vẹt, chiếc xoong nổi mốp méo, mảnh lược nhựa gãy đôi, hay tuýp kem đánh răng đã đẹp lẹp... Tất cả phác họa nên một cuộc sống thiếu thốn, gian khổ nhưng chan chứa tình thân lạc quan và ý chí quật cường của những người lính tuổi mười chín, đôi mươi.

Nhìn những kỷ vật được tìm thấy, Cựu chiến binh Đỗ Viết Chung, nguyên Đại đội trưởng D3, E122, F313 chia sẻ: "Ngày ấy anh em còn rất trẻ. Ở trận địa thiếu thốn đủ thứ nhưng lúc nghĩ vẫn tranh thủ làm món quà nhỏ để dành tặng người thân. Nhìn lại những vật này, chúng tôi nhớ đồng đội, nhớ những ngày cùng sống, cùng chiến đấu trên điểm cao".

Tiếp tục di chuyển sang Điểm cao 772, trên tuyến hào tiền duyên năm xưa, giữa lòng đất lạnh, chiếc bình tông

Chiến sĩ Trung đoàn 877, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh tìm hiểu những hiện vật được phát hiện trong quá trình tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ.

nhóm loang lỗ vết đạn đâm xuyên hiện ra, trên thân khắc vón vén chữ "Khôi, a9". cạnh đó là chiếc xeng bộ binh sắt cạnh, sợi dây lưng đã mục nát, chiếc mặt nạ phòng hóa xám xịt... Những kỷ vật mộc mạc ấy là minh chứng sống động cho một thời chiến đấu vô cùng quả cảm, nơi người

chiến sĩ đầu biết trước hy sinh vẫn kiên cường bám từng mép hào, từng hốc đá.

Thượng úy Vũ Đình Trọng, Đội Tìm kiếm và quy tập hài cốt liệt sĩ xúc động kể lại: "Mỗi lần lưỡi xeng chạm vào lớp đất ở Điểm cao 772 hay 685, nghe tiếng "keng" vang lên, tìm chúng tôi thất

lại. Nhẹ nhàng gạt từng lớp đất, khi thấy chiếc bình tông hay chiếc lược hiện ra, cảm giác như các anh vừa mới ở đây thôi, vẫn còn hơi ấm của đồng đội".

Mở "khóa" quá khứ

Hơn bốn thập kỷ đã trôi qua, thời gian trôi đi, địa hình địa vật thay đổi. Dấu tích chiến trường xưa gần như bị xóa mờ, khiến công tác tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ gặp muôn vàn khó khăn, có lúc tưởng chừng như đi vào bế tắc. Trong bối cảnh ấy, những kỷ vật vừa thu thập được không đơn thuần là hiện vật trưng bày, mà đã trở thành những "nhân chứng" lịch sử, là chìa khóa mở ra mạnh mẽ vô cùng quan trọng.

Hiện nay, các di vật thu thập được đã và đang được lực lượng chức năng cần trọng lưu giữ, phân loại theo từng binh độ, từng tọa độ tìm kiếm cụ thể: Điểm cao 1688, xã Lao Chải; Điểm cao 685, 772, 233, xã Thanh Thủy...

Thượng tá Bùi Phú Vinh, Chính trị viên Đội tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ cho biết: "Mỗi hiện vật gắn với một tọa độ cụ thể là một dữ liệu vô giá. Ví như chiếc bình tông khắc chữ "Khôi, a9", hay chiếc lược khắc tên... chính là những căn cứ lịch sử giúp chúng tôi đối chiếu với nhật ký chiến sự, danh sách trích ngang của các đơn vị chiến đấu thời kỳ đó. Từ đó khoanh vùng chính xác vị trí đóng quân, vị trí hầm hào chiến đấu để tập trung lực lượng đào bới. Kỷ vật tìm thấy ở đâu, hy vọng tìm thấy hài cốt các anh ở đó lại nhân lên gấp bội".

Những mảnh đời gỉ sét, những kỷ vật nhuộm màu thời gian trả lại từ lòng đất hôm nay chính là lời nhắc nhở thiêng liêng về giá trị của độc lập, tự do. Đó cũng là mệnh lệnh từ trái tim, thôi thúc những người đang sống tiếp tục hành trình vượt núi, băng rừng, lật từng tấc đất để đưa các Anh hùng Liệt sĩ sớm trở về trong vòng tay ấm áp của quê hương, gia đình ■

Chờ trường mới hoàn thiện Linh hoạt tổ chức dạy học

Trong thời gian thi công các hạng mục chưa hoàn thiện, chưa thể đưa vào hoạt động, Trường Phổ thông Nội trú Tiểu học và THCS Pà Vây Sủ phải tổ chức dạy học, ăn ở cho học sinh tại nhiều điểm trường cũ. Với số lượng 1.085 học sinh, trong đó có 933 học sinh nội trú và 152 học sinh bán trú, nhà trường vừa phải linh hoạt tổ chức dạy học, vừa bảo đảm công tác quản lý, chăm sóc học sinh trong điều kiện còn nhiều khó khăn.

Linh hoạt tổ chức dạy học

THEO kế hoạch năm học 2026 - 2027, Trường Phổ thông Nội trú Tiểu học và THCS Pà Vây Sủ có 31 lớp, với quy mô 1.085 học sinh. Tuy nhiên, trong thời gian chờ cơ sở mới hoàn thiện, nhà trường tiếp tục duy trì hoạt động tại các cơ sở tạm thời gồm Nàn Ma, Bản Ngò, Cốc Pải, Pà Vây Sủ. Số lớp hiện tại tăng lên khoảng 34 lớp và công tác tổ chức dạy học, ăn ở và quản lý học sinh cũng phức tạp hơn. Thầy giáo Vũ Ngọc Tuấn, Hiệu trưởng nhà trường, cho biết: Giáo viên bộ môn phải di chuyển để giảng dạy từ điểm này sang điểm khác. Trong khi đó, khoảng cách giữa các điểm trường khá xa, giao thông còn khó khăn, khiến việc đi lại của giáo viên thêm vất vả. Ngoài nhiệm vụ giảng dạy, giáo viên còn tham gia quản lý, chăm sóc học sinh ngoài giờ lên lớp, nhất là tại các khu vực có học sinh lưu trú.

Việc bố trí học sinh tại nhiều địa điểm được tính toán phù hợp với điều kiện thực tế, bảo đảm chương trình giáo dục không bị gián đoạn. Một trong những giải pháp được nhà trường chú trọng là linh hoạt xây dựng thời khóa biểu. Với những môn học có giáo viên phải phụ trách tại nhiều điểm, việc xây dựng thời khóa biểu càng được tính toán kỹ. Cô giáo Nguyễn Thanh Huyền, giáo viên dạy tiếng Anh của nhà trường chia sẻ: "Một tuần tôi dạy 24 tiết và có 3 ngày phải di chuyển giữa các điểm trường. Các điểm cách xa nhau nên việc đi lại khá vất vả. Thời

Học sinh Trường Phổ thông Nội trú Tiểu học và THCS Pà Vây Sủ được khám sức khỏe ngay đầu năm học mới

khóa biểu được nhà trường sắp xếp linh hoạt để giáo viên có thể bảo đảm các tiết dạy".

Công tác quản lý học sinh cũng đặt ra yêu cầu cao hơn khi các em học tập và sinh hoạt tại nhiều địa điểm. Tại cơ sở Nàn Ma, học sinh được bố trí tại khu lưu trú tập thể của nhà trường và một bộ phận ở trụ sở Công an xã cũ, cách trường khoảng 100 mét. Do không thể tập trung tất cả học sinh về một nơi, nhà trường phải phân công giáo viên trực tại từng khu vực. Từ việc đưa học sinh đi học, đi ăn đến trở về nơi ở đều cần có giáo viên quản lý, bảo đảm an toàn và hạn chế việc học sinh tự ý ra ngoài. Tại cơ sở Bản Ngò, học sinh Tiểu học được bố trí học tại trụ sở UBND xã cũ. Khu vực này không có tường bao, nằm sát đường giao thông nên công tác bảo đảm an toàn càng được đặt lên hàng đầu. Giáo viên phải thường xuyên có mặt, theo dõi học sinh trong các hoạt động học tập, vui chơi và sinh hoạt. Để đáp ứng yêu cầu quản lý, nhà trường tăng cường lực lượng trực, nhất là vào ban đêm. Mỗi giáo viên có thể đảm nhiệm 2 - 3 buổi trực mỗi tuần; tại mỗi điểm bố trí học sinh phải có ít nhất 2 người trực.

Chăm lo từng bữa ăn, giấc ngủ

Với số lượng học sinh lớn, công tác tổ chức ăn bán trú là một trong những nhiệm vụ quan trọng. Nhà trường thực hiện ký hợp đồng với đơn vị cung ứng thực phẩm, tổ chức vận chuyển đến từng điểm trường. Với những điểm xa, phương án được tính đến là tận dụng đội ngũ cấp dưỡng hiện có tại các trường sở tại để tổ chức nấu ăn tăng ca. Cách làm này giúp tận dụng nhân lực tại chỗ, hạn chế việc điều động nhân viên cấp dưỡng từ trường chính đến các điểm xa. Tuy nhiên, công tác tổ chức ăn tại nhiều điểm trường cũng phát sinh không ít khó khăn. Các điểm nằm phân tán, giao thông khó khăn, khối lượng thực phẩm cần vận chuyển lớn, đòi hỏi thêm thời gian và nhân lực. Tại một số trường sở tại, bếp ăn vốn chỉ phục vụ học sinh của đơn vị nay phải tổ chức thêm suất ăn cho học sinh Trường Phổ thông Nội trú liên cấp Pà Vây Sủ, có nơi phải tổ chức ăn theo hai ca.

Cùng với bảo đảm bữa ăn, nhà trường phải tổ chức nơi nghỉ, phân công giáo viên quản lý học sinh trong thời gian ngoài giờ học. Với hơn 930 học sinh nội trú, thời gian các em ở trường kéo dài, đòi hỏi công tác quản lý phải được duy

trì thường xuyên từ giờ học đến các hoạt động ăn, nghỉ và sinh hoạt. Giáo viên được phân công phụ trách từng khu vực, thường xuyên nắm tình hình học sinh, hướng dẫn các em thực hiện nền nếp ăn, ở, vệ sinh cá nhân và giữ gìn an toàn. Công tác trực ban đêm được tăng cường tại các khu lưu trú, bảo đảm khi có tình huống phát sinh đều có người kịp thời xử lý. Bên cạnh đó, việc đưa các cơ sở cũ trở lại phục vụ dạy học, ăn ở cũng phát sinh thêm chi phí. Một số điểm trường đây không sử dụng thường xuyên nên hệ thống điện, nước đã bị ngắt. Khi đưa vào hoạt động trở lại, nhà trường phải đầu tư, sửa chữa, bổ sung thiết bị và các vật dụng thiết yếu phục vụ sinh hoạt của học sinh.

Hiện nhà trường có 64 cán bộ quản lý, giáo viên và nhân viên. Cùng với việc bố trí nhân lực cho các điểm trường, phương án tổ chức bán trú tiếp tục được hoàn thiện theo hướng chủ động nguồn thực phẩm, tận dụng nhân lực cấp dưỡng tại các trường sở tại và tổ chức nấu ăn phù hợp với từng điểm. Phó Chủ tịch UBND xã Pà Vây Sủ Vương Thị Hương cho biết: "Đối với Trường Phổ thông Nội trú liên cấp, trong khi tiến độ hoàn thiện hạ tầng đang được tiếp tục, trước mắt xã chỉ đạo xây dựng phương án cụ thể trên quan điểm vừa bảo đảm công tác dạy và học, đồng thời phải bảo đảm an toàn cho học sinh".

Theo tiến độ, Trường Phổ thông Nội trú Tiểu học và THCS Pà Vây Sủ sẽ hoàn thiện vào cuối tháng 10, vì thế trong thời gian chờ trường mới hoàn thiện, nhà trường phải đồng thời giải quyết nhiều nhiệm vụ như: Duy trì lớp học tại các điểm, bố trí giáo viên, xây dựng thời khóa biểu phù hợp, tổ chức ăn bán trú, cung ứng thực phẩm, bảo đảm nhân lực cấp dưỡng, quản lý học sinh ngoài giờ học, trực đêm, duy trì điện nước và chăm sóc sức khỏe học sinh. Đây là giai đoạn chuyển tiếp với nhiều khó khăn khi hoạt động giáo dục được tổ chức phân tán. Song, bằng sự chủ động, linh hoạt trong tổ chức dạy học và quản lý, đội ngũ cán bộ, giáo viên, nhân viên nhà trường đang từng bước thích ứng với điều kiện thực tế, giữ vững nền nếp dạy và học, chăm lo đời sống học sinh.

Bài, ảnh: VĂN LONG

CÂU CHUYỆN GIÁO DỤC

Đừng im lặng trước bạo lực học đường

NGÀY đầu vào lớp 6, Sùng khá rụt rè. Em từ một điểm trường vùng cao chuyển xuống học ở trường trung tâm xã. Ở nhà, Sùng chủ yếu nói tiếng mẹ đẻ nên khi giao tiếp bằng tiếng phổ thông, em còn chậm, phát âm chưa rõ, nhiều lúc phải đứng lại khá lâu mới nói hết một câu.

Bạn đầu, một vài bạn chỉ cười khi nghe Sùng phát âm sai. Nhưng dần dần, những tiếng cười ấy trở thành lời trêu chọc. Mỗi khi có giáo gọi Sùng đứng lên trả lời, phía cuối lớp lại có tiếng bắt chước giọng nói của em. Giờ ra chơi, có bạn có tình hỏi những câu thật nhanh rồi phả lên cười khi Sùng lúng túng. Một vài người còn đặt cho em biệt danh không hay.

Sùng ngày càng ít nói. Trước đây, dù nói chưa sôi, em vẫn cố gắng giơ tay phát biểu. Sau vài tuần, em gần như chỉ ngồi im. Đến giờ ra chơi, thay vì xuống sân cùng các bạn, Sùng thường ngồi lại trong lớp hoặc tìm một góc vắng. Có hôm có giáo hỏi, em chỉ nói nhỏ: "Em không sao ạ".

Lan, một bạn ngồi gần Sùng, để ý thấy những thay đổi ấy. Bạn đầu Lan cũng nghĩ các bạn chỉ đùa vui. Nhưng một lần ra chơi, Lan bắt gặp mấy bạn vây quanh Sùng, yêu cầu em đọc lại một câu rồi cười ồm lên khi em phát âm chưa chuẩn. Sùng cúi mặt, hai tay nắm chặt mềp áo.

Chiều hôm đó, Lan tìm gặp cô giáo chủ nhiệm. Em kể lại những gì mình chứng kiến và nói rằng Sùng đã bị trêu chọc như vậy nhiều ngày. Nhờ lời kể của Lan, cô giáo mới biết sự việc nghiêm trọng hơn những gì cô quan sát được trên lớp.

Cô không trách phạt các bạn ngay trước tập thể mà lần lượt trò chuyện riêng. Cô giải thích rằng mỗi người có một hoàn cảnh khác nhau, việc Sùng chưa nói sôi tiếng phổ thông không phải điều đáng đem ra chế giễu. Ngược lại, em đang rất cố gắng để học một ngôn ngữ mà trước đây ít có điều kiện sử dụng. Sau đó, trong một buổi sinh hoạt lớp, cô cùng học sinh nói về sự tôn trọng, lòng cảm thông

và cách ứng xử khi thấy bạn bị bắt nạt.

Những lời trêu chọc dần chấm dứt. Một số bạn chủ động xin lỗi Sùng, có bạn còn giúp em luyện đọc sau giờ học. Sùng bắt đầu nói nhiều hơn, gương mặt cũng vui vẻ trở lại.

Có lần, Sùng hỏi Lan: "Sao hôm ấy bạn lại nói với cô?". Lan cười: "Vi mình thấy bạn buồn. Nếu mình không nói, chắc cô cũng không biết".

Bắt nạt học đường đôi khi không bắt đầu bằng những cú đánh hay hành động dữ dội. Một lời chế giễu lặp đi lặp lại, một biệt danh làm người khác tổn thương cũng có thể khiến một học sinh sợ đến trường, mất tự tin và thu mình. Khi chứng kiến bạn bị bắt nạt, im lặng không phải lúc nào cũng là đúng ngoài cuộc. Một lời báo với thầy cô, cha mẹ hay người lớn đáng tin cậy đúng lúc có thể giúp ngăn những tổn thương kéo dài và để mỗi học sinh cảm thấy trường học thực sự là nơi an toàn.

ĐỨC QUÝ

Khám sức khỏe định kỳ, bảo vệ sức khỏe từ xa

Đưa y tế chuyên sâu về cơ sở

Để nâng cao chất lượng chăm sóc sức khỏe ngay từ cơ sở, ngành Y tế đã điều động lực lượng y bác sĩ trình độ cao cùng hệ thống trang thiết bị hiện đại về tận các xã, phường. Việc đưa hệ thống chẩn đoán cận lâm sàng lưu động cùng đội ngũ bác sĩ chuyên khoa tuyến trên xuống địa phương không chỉ đảm bảo quy trình khám chữa bệnh diễn ra bài bản, chuyên sâu, mà còn giúp người dân vùng sâu, vùng xa dễ dàng tiếp cận các dịch vụ y tế chất lượng cao.

Bác sĩ Lê Xuân Vân, Giám đốc Bệnh viện Phục hồi chức năng Hương Sen cho biết: "Nhằm giúp bà con vùng xa tiếp cận các dịch vụ y tế chất lượng cao, các đơn vị tuyến tỉnh đã trực tiếp điều động đội ngũ y, bác sĩ giỏi cùng hệ thống trang thiết bị hiện đại về tận cơ sở thăm khám cho Nhân dân. Việc này không chỉ giúp tầm soát, phát hiện sớm các bệnh lý chuyên khoa như cơ - xương - khớp, phục hồi chức năng hay các bệnh mạn tính, mà còn hỗ trợ chuyển giao kỹ thuật trực tiếp cho lực lượng y tế địa phương".

Chương trình khám sức khỏe toàn dân không chỉ mở ra cơ hội tiếp cận y tế bình đẳng cho người dân vùng xa mà còn trực tiếp thay đổi thói quen chăm sóc sức khỏe của cộng đồng. Trước đây, cũng như nhiều bà con trong thôn, bà Hoàng Thị Mến, xã Minh Quang chỉ tìm đến cơ sở y tế khi cơ thể đã xuất hiện những

Thực hiện Nghị quyết 72 của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân, từ tháng 7-2026, tỉnh Tuyên Quang đã kích hoạt chiến dịch khám sức khỏe và tầm soát miễn phí lớn nhất từ trước đến nay, hướng tới mục tiêu 100% người dân trên địa bàn đều được kiểm tra sức khỏe định kỳ trong năm.

Bác sĩ Bệnh viện Phục hồi chức năng Hương Sen thăm khám miễn phí cho người dân xã Phố Bàng.

cơn đau hay bệnh tình chuyển nặng. Tuy nhiên, khi biết tin ngành Y tế triển khai đợt khám sàng lọc định kỳ miễn phí, lại có cả máy móc hiện đại và bác sĩ tuyến trên về tận địa phương, bà đã chủ động đi kiểm tra.

Qua quá trình thăm khám và chụp chiếu chuyên sâu, các bác sĩ phát hiện bà bị tràn dịch khớp gối, nếu để lâu có thể dẫn đến biến chứng nguy hiểm, khó vận động. Nhờ phát hiện kịp thời, bà Mến được đội ngũ y tế tư vấn tình hình và hướng dẫn chăm sóc ngay từ giai đoạn đầu. Bà Mến chia sẻ:

"Nếu không có đợt khám miễn phí ngay tại xã, chắc tôi vẫn chủ quan chịu đau ở nhà. May mắn phát hiện sớm và được điều trị đúng cách nên sức khỏe của tôi phục hồi rất nhanh".

Niềm vui của bà Mến cho thấy chủ trương khám sức khỏe toàn dân đã thực sự đi vào cuộc sống, mang lại sự yên tâm cho mỗi gia đình.

Chuyển biến nhận thức từ cộng đồng

Mới đây, Sở Y tế đã phối hợp với UBND xã Phố Bàng tổ chức đợt khám sức khỏe định

kỳ với quy mô lớn. Quy trình thăm khám được triển khai bài bản, khoa học từ khâu tiếp đón, phân loại đến các bước khám lâm sàng và thực hiện cận lâm sàng. Chỉ trong thời gian 1 ngày, đã có hơn 600 người dân trong xã được tiếp cận. Việc đưa máy móc hiện đại và đội ngũ y bác sĩ tuyến trên về tận xã không chỉ tạo điều kiện thuận lợi cho bà con thăm khám, mà còn góp phần nâng cao rõ rệt nhận thức về chăm sóc sức khỏe cộng đồng.

Cử nhân điều dưỡng Châu Xuân Dung, phụ trách điểm

trạm Phố Cáo, Trạm Y tế Phố Bàng cho biết: "Trước đây, người dân thường chỉ đến cơ sở y tế khi cơ thể xuất hiện các dấu hiệu bất thường. Nay, nhận thức của bà con đã có sự thay đổi. Người dân chủ động quan tâm hơn đến việc khám định kỳ và tầm soát bệnh sớm".

Đánh giá về tầm quan trọng của chiến dịch, đồng chí Nguyễn Thành Hùng, Giám đốc Sở Y tế nhấn mạnh: "Việc tổ chức khám sức khỏe định kỳ nhằm phát hiện sớm bệnh tật, quản lý các bệnh không lây nhiễm, bệnh nghề nghiệp, bệnh truyền nhiễm và xử lý kịp thời các yếu tố nguy cơ. Định hướng này hoàn toàn phù hợp với mục tiêu Nghị quyết 72 của Bộ Chính trị, hướng tới mỗi người dân được khám sức khỏe hoặc sàng lọc ít nhất một lần mỗi năm. Ngành Y tế quyết tâm hoàn thành thăm khám cho 100% người dân trên địa bàn. Kết quả từ các đợt khám còn cung cấp dữ liệu thực tiễn để ngành định hướng chính xác công tác chăm sóc sức khỏe, đồng thời tham mưu cho tỉnh các chiến lược phát triển y tế dài hạn, góp phần nâng cao tuổi thọ và chất lượng cuộc sống cho Nhân dân".

Chiến dịch khám sức khỏe toàn dân là chủ trương đúng đắn, mở ra cơ hội để mỗi người dân chủ động tầm soát bệnh tật và chăm sóc sức khỏe tốt hơn. Sự đồng hành thiết thực này không chỉ mang lại giá trị sức khỏe lâu dài cho từng cá nhân, mà còn góp phần cho một cộng đồng luôn khỏe mạnh và nâng cao chất lượng cuộc sống mỗi ngày.

Bài, ảnh: MINH HOA

Lớp học đặc biệt ở Hồng Sơn

Với một Bí thư Chi bộ thôn, chuyển đổi số đơn giản là có thể tự mình soạn thảo được một văn bản, tìm kiếm nhanh một thông tin cần thiết, sử dụng thành thạo một ứng dụng hay biết cách tận dụng công nghệ để công việc thuận tiện hơn. Năm bắt được nhu cầu đó, xã Hồng Sơn đã tổ chức lớp học đặc biệt, lớp học nâng cao năng lực chuyển đổi số.

Bí thư Chi bộ các thôn trên địa bàn xã Hồng Sơn tham gia lớp học nâng cao năng lực chuyển đổi số.

Đã gần trưa nhưng trong phòng lớp học nâng cao năng lực chuyển đổi số ở xã Hồng Sơn, 19 học viên vẫn chăm chú bên những chiếc máy tính. Người tiếp tục gõ bàn phím, người lại cách thức hiện một thao tác vừa được hướng dẫn. Họ đều là bí thư chi bộ thôn, những người hằng ngày gần với công việc ở cơ sở, từ triển khai chủ trương, tuyên truyền, vận động Nhân dân đến xử lý các công việc của chi bộ. Bởi vậy, lớp học nâng cao năng lực chuyển đổi số được xã Hồng Sơn tổ chức không bắt đầu bằng những khái niệm xa lạ, mà từ chính những việc gần gũi với công việc hằng ngày như

sử dụng máy tính, soạn thảo văn bản, khai thác công cụ AI hỗ trợ công việc, sử dụng Sổ tay đảng viên...

Đồng chí Trần Việt Dũng, Trưởng Ban Xây dựng Đảng xã Hồng Sơn cho biết: Trước khi tổ chức lớp, xã xác định phải dạy đúng những nội dung đội ngũ bí thư chi bộ đang cần. Nhiều đồng chí mong muốn tiếp cận công nghệ nhưng còn lúng túng khi sử dụng máy tính. Bởi vậy, cách tổ chức được lựa chọn là hướng dẫn trực tiếp, "cầm tay chỉ việc", học đến đâu thực hành đến đó. Các thầy cô giáo Trường THCS Hồng Sơn thay cho hướng dẫn sử dụng máy tính, công nghệ thông tin; cán bộ các phòng,

ban chuyên môn của xã hướng dẫn những nội dung gần với công việc của bí thư chi bộ; lực lượng Công an xã hỗ trợ cập nhật, sử dụng các thông tin trên ứng dụng VNeID.

Cách học ấy khiến không khí lớp học khác với những buổi tập huấn thông thường. Thay vì nghe rồi ghi chép, các học viên liên tục thao tác trên máy. Những câu hỏi được đặt ra cũng xuất phát từ chính công việc ở cơ sở, vì vậy, mỗi nội dung được hướng dẫn đều có ích cho công việc chung. Bà Nguyễn Thị Hương, Bí thư Chi bộ thôn Kim Xuyên chia sẻ: "Trước đây, nhiều việc liên quan đến máy tính, phần mềm hay các nền

tầng số chúng tôi vẫn phải nhờ người khác hỗ trợ. Giờ được học trực tiếp, được hỏi ngay khi chưa hiểu nên những thao tác cơ bản chúng tôi đã tự thực hiện được để phục vụ công việc. Sau lớp học, khi cần hỗ trợ, chúng tôi vẫn được cán bộ xã, giáo viên trực tiếp hướng dẫn".

Để những kiến thức vừa học không trở thành "học xong để đó", xã Hồng Sơn đã chủ động trang bị 19 máy tính, máy in và kết nối Internet cho các thôn. Mỗi chiếc máy tính vì thế không chỉ là thiết bị phục vụ công việc, mà còn là điều kiện để những kỹ năng vừa học được tiếp tục thực hành. Từ việc soạn một văn bản, tra cứu thông tin, sử dụng các ứng dụng phục vụ công tác Đảng đến bước đầu khai thác AI, cán bộ thôn có thêm cơ hội tự làm thay vì chờ người khác hỗ trợ.

Lớp học nâng cao năng lực chuyển đổi số ở xã Hồng Sơn không chỉ là đợt tập huấn kỹ năng công nghệ thông tin cho các bí thư chi bộ thôn mà đó là cách địa phương đưa chuyển đổi số đến gần hơn với những người tiếp xúc làm việc ở cơ sở. Từ đó, góp phần thay đổi cách thức xử lý công việc, nâng cao hiệu quả tuyên truyền, vận động Nhân dân và từng bước hình thành thói quen ứng dụng công nghệ trong công tác Đảng ở thôn, bản.

Bài, ảnh: TRANG HOÀNG

Nghĩa tình người lính

(TIẾP THEO TRANG 1)

T RÊN những điểm cao từng hứng chịu đạn bom khốc liệt ở Mặt trận Vị Xuyên, Thượng úy Vũ Đình Trọng, Đội tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Tuyên Quang cùng đồng đội lặng lẽ khoan đá, đào đất, lần tìm dấu tích những người lính đã nằm lại. Gần 200 ngày đêm gắn với nhiệm vụ, anh đã góp phần đưa nhiều người lính nằm xưa trở về với đồng đội, gia đình và quê hương. Với thành tích xuất sắc đột xuất, anh đã vinh dự được Chính ủy Quân khu 2 tặng Giấy khen.

5 giờ sáng, ngày mới của Đội tìm kiếm và quy tập hài cốt liệt sĩ, Bộ CHQS tỉnh Tuyên Quang bắt đầu từ 5 giờ 50 phút, các tổ lên đường. Máy khoan đá, xà beng, cuốc chim, bay... theo họ lên những điểm cao, lần theo thông tin cụ thể chiến binh và dấu tích các trận đánh nằm xưa. Mỗi tổ thường từ 7 - 9 người, tập trung ở khu vực Thanh Thủy.

Gần 12 năm trong quân ngũ, trước khi tham gia nhiệm vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ, anh Trọng công tác tại lực lượng rà phá bom mìn thuộc Bộ CHQS Hà Giang. Kinh nghiệm xử lý dấu tích chiến tranh giúp anh thêm cần trọng khi trở lại những địa bàn từng là chiến trường.

Phần việc của anh chủ yếu là khoan, đập, phá đá, tạo mặt bằng để đồng đội tiếp tục đào tìm. Đá núi cứng, địa hình hiểm trở khiến việc tiếp cận và đào tìm đòi hỏi sức bền, sự tỉ mỉ. Tham gia nhiệm vụ từ những ngày đầu tiên, qua gần 200 ngày đêm, anh đã cùng đồng đội tìm kiếm tại khoảng 8 địa điểm, tham gia tìm thấy khoảng 15 - 16 hài cốt liệt sĩ, trong đó có một vị trí tập thể, còn lại là các trường hợp riêng lẻ.

"Có những vị trí ngày xưa là điểm

cao, bị pháo bắn, đất đá sập xuống, các bác bị vùi ở phía dưới", anh chia sẻ. Không thể chỉ tìm ở lớp đất mặt; mỗi vị trí đều cần được bóc tách cẩn trọng.

Thời gian cũng làm nhiệm vụ thêm khó khăn. Thông tin từ nhân chứng ngày càng ít, địa hình thay đổi, dấu tích chiến trường bị mưa nắng và cây rừng che phủ. Nhưng chính sự khắc nghiệt ấy càng đòi hỏi những người lính hôm nay kiên trì với từng mét đất. "Muốn tìm được hết các bác thì phải tìm thật kỹ, đào sâu đến lớp đất nguyên thổ", anh nói.

Lần đầu trực tiếp tìm thấy hài cốt liệt sĩ trên Điểm cao 211 là kỷ niệm anh nhớ nhất, đó là lần đầu tiên mình tận tay được quy tập liệt sĩ, cảm giác rất xúc động vì đã góp phần đưa thêm liệt sĩ về với đồng đội, tìm lại danh tính và góp phần hoàn thành nhiệm vụ mà Đảng, Nhà nước và Nhân dân giao phó. Những chiếc bình tông thùng lỗ đạn, những chiếc bát sứ nằm bên hài cốt, những vật dụng bình dị của người lính nằm nào, giờ là chứng tích lặng im về một thời chiến tranh khốc liệt.

Từ nhà quân, Đội tìm kiếm quy tập và đồng đội đưa hài cốt các liệt sĩ về Nghĩa trang Liệt sĩ Quốc gia Vị Xuyên, phối hợp lấy mẫu phục vụ giám định ADN. Phía sau mỗi phần hài cốt là một gia đình, một quê hương, một nỗi nhớ thương đặc dài theo năm tháng. Những người lính nằm xưa đã nằm lại nơi này; hôm nay, những người đồng đội trẻ tìm đến với các anh giữa điệp trùng đá núi, mang theo lời hẹn của người còn sống với người đã khuất: tìm được các anh, đưa các anh trở về, để những cái tên từng gửi lại nơi này không chìm khuất theo năm tháng.

CHUYỆN ĐỜI THƯỜNG

Đừng để ông bà thành người giữ trẻ

V Ợ chồng anh Tuấn đều đi làm từ sáng đến chiều, có hôm tối muộn mới về. Từ khi con gái đầu lòng được hơn một tuổi, phần lớn việc chăm cháu đều nhờ ông bà nội. Sáng bà cho cháu ăn, đưa đi lớp; chiều ông bà thay nhau đón về, tắm rửa, chơi với cháu đến khi bố mẹ tan làm. Ban đầu chỉ là "nhờ ông bà một thời gian", nhưng rồi lâu dần, việc ấy trở thành điều hiển nhiên.

Có hôm bà bảo đau lưng, anh Tuấn vẫn nói: "Mẹ ở nhà nghỉ ngơi suốt ngày, có mỗi việc đón cháu thôi mà". Có cuối tuần, hai vợ chồng tranh thủ đi gặp bạn bè, lại gửi con cho ông bà vì nghĩ người già ở nhà cũng chẳng bận gì. Bà ít khi từ chối. Thương con, thương cháu, bà cứ nhận hết. Có một lần anh Tuấn bảo: "Các con cứ lo công việc, để cháu đấy mẹ trông".

Một chiều mưa, anh Tuấn tan làm sớm hơn thường lệ. Đi ngang qua cổng Trường Mầm non của con, anh nhìn thấy mẹ đang đứng nép dưới mái hiên chờ cháu. Bà cầm chiếc ô một tay, tay kia vịn vào tường. Khuôn mặt nhợt nhạt, chiếc ô chỉ chạm nhẹ. Anh vội dừng xe hỏi thì bà chỉ cười: "Mẹ hơi chóng mặt từ trưa, chắc do thay đổi thời tiết. Nhưng đến giờ đón cháu rồi nên mẹ đi".

Anh Tuấn giật mình. Anh hỏi sao mẹ không gọi để vợ chồng anh sắp xếp, bà đáp rất tự nhiên: "Các con bận cả ngày, mẹ gọi lại làm các con lo. Với lại cháu đang chờ".

Tối hôm ấy, sau khi đưa mẹ đi kiểm tra sức khỏe, anh ngồi nhìn bà nằm nghỉ mà thấy áy náy. Anh chợt nhớ đã rất lâu rồi mình không hỏi mẹ có mệt không, có muốn nghỉ một hôm không. Vợ chồng anh cứ mặc nhiên nghĩ ông bà có thời gian thì trông cháu là chuyện bình thường. Họ quên rằng cha mẹ cũng đã có tuổi, cũng đau lưng, mỏi gối, cũng cần được nghỉ ngơi và có khoảng thời gian dành cho riêng mình.

Từ hôm sau, vợ chồng anh bàn lại việc chăm con. Anh cố gắng sắp xếp đón con vài buổi mỗi tuần, vợ điều chỉnh giờ làm khi có thể. Cuối tuần, nếu có việc riêng, hai người chủ động tính phương án thay vì mặc nhiên gửi con cho ông bà. Những lúc thật sự cần nhờ, họ cũng hỏi trước xem ông bà có khỏe, có thuận tiện hay không.

Ông bà yêu cháu, sẵn lòng đỡ đần con cái là điều rất đáng quý. Nhưng sự giúp đỡ ấy xuất phát từ tình thương, không phải nghĩa vụ. Làm cha mẹ, mỗi người vẫn phải có trách nhiệm chính với con mình. Biết trân trọng sự hỗ trợ của ông bà, biết chia sẻ để cha mẹ già có thời gian nghỉ ngơi, cũng là một cách giữ cho mái ấm luôn đầy đủ yêu thương mà không ai phải âm thầm chịu đựng.

HOÀNG ANH

CAO NGUYÊN ĐÁ

Rào đá trên cao nguyên

T RÊN Cao nguyên đá Đồng Văn, đá hiện diện ở khắp nơi. Đá dựng thành núi, đá trải xuống thung lũng, đá chen trong từng hốc đất nhỏ nơi người dân gieo ngô. Nhưng có một dạng đá rất riêng, rất gần với đời sống con người. Đó là những hàng rào đá bao quanh nếp nhà, khoảnh vườn, bờ nương của đồng bào Mông.

Rào đá không xây bằng xi măng, không gắn kết bằng vôi vữa. Người dân nhặt từng viên đá trên nương, trên triền núi, lựa viên lớn đặt dưới, viên nhỏ chen lên trên. Qua bàn tay khéo léo và sự nhẫn nại, những viên đá tưởng rời rạc bỗng tựa vào nhau thành bức tường chắc chắn. Nhiều hàng rào đá cứ thế đứng vững qua mưa nắng, qua gió mùa, qua bao mùa ngô xanh rồi lại vàng trên miền đá xám.

Nhìn một hàng rào đá, người ta có thể hình dung được bao công sức của chủ nhà. Mỗi viên đá được xếp lên là một lần cúi xuống, một lần nâng nặng, một lần tính toán sao cho vừa khít. Người vùng cao không nói nhiều về gian khó. Họ lặng lẽ làm, lặng lẽ vun đắp. Bởi vậy, rào đá không chỉ để ngăn trâu bò, giữ đất, bảo vệ vườn nhà, mà còn là dấu vết của lao động bền bỉ.

Trong những bản làng trên Cao nguyên đá Đồng Văn, rào đá góp phần tạo nên vẻ đẹp đặc trưng của không gian cư trú. Sau hàng rào là mái nhà trình tường màu đất, là cây đào trước sân, là khói bếp chiều bay lên chậm rãi. Mùa xuân, hoa đào, hoa lê nở bên rào đá. Mùa hạ, những thân ngô vươn lên từ hốc đá. Mùa đông, sương phủ lên từng viên đá xám, khiến bản làng càng thêm trầm mặc.

Có lẽ, điều làm rào đá trở nên đặc biệt chính là sự hòa hợp giữa con người và thiên nhiên. Người Mông không phá bỏ đá để tìm một cuộc sống dễ dàng hơn, mà nương vào đá, sống cùng đá, biến đá thành một phần mái nhà, bờ vườn, lối đi. Đá vốn cứng, lạnh, qua bàn tay con người bỗng trở nên ấm áp và có hồn.

Đi qua miền đá, đôi khi chỉ cần dừng lại trước một hàng rào cũ, người ta đã có thể đọc thấy câu chuyện của bao thế hệ. Đó là câu chuyện về sự nhẫn nại, về bàn tay lao động và về cách con người dựng xây cuộc sống trên vùng đất khắc nghiệt mà đẹp đến nao lòng.

QUÝ ANH

THÔNG TIN - QUẢNG CÁO

THÔNG BÁO ĐẤU GIÁ TÀI SẢN THI HÀNH ÁN

Số: 144/TB-TTĐVĐGTS ngày 22/9/2026

TRUNG tâm Dịch vụ đấu giá tài sản (Số 6, đường Chiến Thắng Sông Lô, TDP Tân Quang 15, phường Minh Xuân, tỉnh Tuyên Quang) đấu giá tài sản của **Thi hành án dân sự tỉnh Tuyên Quang (Phòng Thi hành án dân sự khu vực 4)** (Số 76 đường Trường Chinh, TDP Tân Hà 26, phường Minh Xuân, tỉnh Tuyên Quang).

1. Tài sản đấu giá: Tài sản kê biên đảm bảo thi hành án của Thi hành án dân sự tỉnh Tuyên Quang (Phòng Thi hành án dân sự Khu vực 4 - Tuyên Quang), cụ thể:

* **Quyền sử dụng đất:** Thửa đất số: 97, tờ bản đồ giải thửa số 34. Địa chỉ: thôn Việt Thành, xã Việt Lâm, huyện Vị Xuyên, tỉnh Hà Giang (nay là **thôn Vạt, xã Vị Xuyên, tỉnh Tuyên Quang**). Diện tích: 145 m². Hình thức sử dụng: riêng 145 m², chung: Không m². Mục đích sử dụng: Đất ở tại nông thôn. Thời hạn sử dụng: Đất ở lâu dài. Nguồn gốc sử dụng: Nhà nước giao đất có thu tiền sử dụng đất. Đã được cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất quyền sở hữu nhà ở và tài sản khác gắn liền với đất số BB 049752, số vào sổ cấp GCN 00268/QĐ số

3429 do UBND huyện Vị Xuyên cấp ngày 13/7/2011 mang tên người sử dụng là ông **Lã Văn Trình** và vợ là bà **Đinh Thị Huyền**.

* **Tài sản gắn liền với đất:** 01 nhà xây cấp 4, chiều rộng 4,3m; chiều sâu 13,8m. Tường được xây bằng gạch chỉ, tường 110; mái lợp tôn xộp; nền lát gạch men 40 x 40 cm và các công trình phụ trợ kèm theo.

2. Giá khởi điểm: **557.801.316 đồng**. Tiền đặt trước: **110.000.000 đồng**.

3. Đấu giá tài sản vào hồi **08 giờ 30 phút, ngày 15/10/2026** tại Trung tâm Dịch vụ đấu giá tài sản (Số 6, đường Chiến Thắng Sông Lô, TDP Tân Quang 15, phường Minh Xuân, tỉnh Tuyên Quang).

4. Tổ chức kinh tế, cá nhân có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, không thuộc trường hợp không được đăng ký tham gia đấu giá theo quy định tại khoản 4 Điều 38 Luật Đấu giá tài sản năm 2016 sửa đổi bổ sung năm 2024 đăng ký đấu giá thông qua mua hồ sơ và nộp hồ sơ từ ngày **24/9/2026** đến **17 giờ 00 phút ngày 12/10/2026** tại Trung tâm và nộp đủ tiền đặt trước theo quy định.

Quốc tế Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm

gặp lãnh đạo các nước, tổ chức quốc tế dự kỳ họp Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 81

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm gặp Thủ tướng Chính phủ Hoàng gia Bhutan Tshering Tobgay (bên phải) và Thủ tướng Tòa thánh Vatican, Hồng y Pietro Parolin (bên trái).

Theo đặc phái viên TTXVN, ngày 22/9 (giờ địa phương), tại thành phố New York, trong khuôn khổ chuyến công tác tham dự Phiên thảo luận chung cấp cao Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 81 và hoạt động song phương tại Hoa Kỳ, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã có các cuộc gặp với Tổng thống Ghana John Mahama, Thủ tướng Chính phủ Hoàng gia Bhutan Tshering Tobgay, Thủ tướng Tòa thánh Vatican Pietro Parolin và Chủ tịch Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 81 Khalilur Rahman.

Tại cuộc gặp, Tổng thống Ghana John Mahama khẳng định Việt Nam là nguồn cảm hứng cho các quốc gia ở châu Phi trong đấu tranh giành độc lập dân tộc trước đây và phát triển đất nước hôm nay. Tổng thống John Mahama mong muốn Việt Nam hỗ trợ Ghana trong lĩnh vực nông nghiệp, đặc biệt là trồng lúa gạo.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm bày tỏ nhất trí đối với các đề xuất của Ghana, cho biết sẽ chỉ đạo các cơ quan hữu quan liên quan sớm triển khai theo hướng hiệu quả và thực chất. Hai nhà lãnh đạo nhất trí tiếp tục phối hợp chặt chẽ trên bình diện ngoại giao đa phương trong thời gian tới, đặc biệt là tại Liên hợp quốc.

Thủ tướng Chính phủ Hoàng gia Bhutan Tshering Tobgay bày tỏ vui mừng trước những bước phát triển của quan hệ hữu nghị Việt Nam-Bhutan, đặc biệt chuyến thăm cấp Nhà nước tới Việt Nam tháng 8/2025 của Quốc vương và Hoàng hậu là dấu mốc lịch sử, mở ra một chương mới quan hệ hợp tác giữa hai nước. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm khẳng định Việt Nam luôn coi trọng và mong muốn thúc đẩy quan hệ hữu nghị với Bhutan; đề xuất hai bên thiết lập cơ chế hợp tác song phương, trong đó Bộ Ngoại giao hai nước phối hợp sớm thành lập cơ chế trao đổi để thúc đẩy triển khai hợp tác, hiệu quả Bản ghi nhớ về Khung hợp tác giữa hai nước.

Thủ tướng Tòa thánh Vatican Pietro Parolin bày tỏ vui mừng gặp lại Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm. Đánh giá cao quan hệ Việt Nam-Tòa thánh Vatican, Thủ tướng Pietro Parolin cảm ơn các cơ quan chức năng Việt Nam đã tạo điều kiện và hỗ trợ tích cực để Đại diện thường trú của Tòa thánh Vatican tại Việt Nam hoạt động ổn định, hiệu quả. Thủ tướng tin tưởng rằng hai bên sẽ tiếp tục duy trì và phát triển tích cực, hướng tới những bước tiến mới trong tương lai, đáp ứng lợi ích chung và nguyện vọng của cộng đồng giáo dân.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước

Tô Lâm cũng đề nghị Tòa thánh Vatican khuyến khích Giáo hội Công giáo Việt Nam thực hiện tốt đường hướng "Kính Chúa, yêu nước", đồng hành cùng dân tộc để đóng góp vào sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Gặp Chủ tịch Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 81 Khalilur Rahman, Chủ tịch nước Tô Lâm chúc mừng ông Khalilur Rahman được tin nhiệm bầu làm Chủ tịch Đại hội đồng Liên hợp quốc khóa 81 và đánh giá cao chủ đề khóa họp lần này phản ánh đúng yêu cầu cấp thiết nhằm mang lại những kết quả cụ thể, công bằng và thiết thực cho mọi quốc gia và người dân.

Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đề xuất Đại hội đồng Liên hợp quốc thúc đẩy thảo luận về các giải pháp cho các quốc gia thu nhập trung bình, đặc biệt về tiếp cận với nguồn tài chính, công nghệ và tri thức phục vụ phát triển bền vững; hỗ trợ quá trình chuyển đổi xanh, chuyển đổi số, chuyển đổi mô hình phát triển; thúc đẩy xây dựng khuôn khổ hợp tác về quản trị toàn cầu về tri tuệ nhân tạo (AI),...

Cùng ngày, Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm đã có bài phát biểu quan trọng tại Phiên thảo luận cấp cao Đại hội đồng Liên hợp quốc Khóa 81.

MINH AN (Theo TTXVN)

MỌI MIỀN ĐẤT NƯỚC

ĐÀ NẴNG

Mang "Lồng đèn yêu thương" đến với trẻ miền núi

Trao quà Trung thu cho các em học sinh xã Đắc Pring (thành phố Đà Nẵng).

THÀNH Đoàn - Hội đồng Đội thành phố Đà Nẵng phối hợp cùng Hội Từ thiện và Bảo vệ Quyền trẻ em thành phố, Cung thiếu nhi Đà Nẵng tổ chức Chương trình công tác xã hội "Lồng đèn yêu thương-Nâng bước đến trường" năm 2026 tại xã Đắc Pring (thành phố Đà Nẵng).

Nhằm hỗ trợ thiếu nhi tại vùng biên giới có điều kiện tiếp cận khoa học công nghệ, Ban tổ chức trao tặng 7 máy tính xách tay và 15 điện thoại thông minh cho các học sinh dân tộc thiểu số có hoàn cảnh khó khăn, có thành tích vượt khó, học tốt trên địa bàn xã.

Đồng thời hỗ trợ 3 năm sử dụng cước viễn thông và kết nối Internet miễn phí cho mỗi thiết bị; trao tặng 20 suất học bổng với tổng trị giá 10 triệu đồng, cho học sinh dân tộc thiểu số có hoàn

cảnh khó khăn đang học tập tại Trường Phổ thông Nội trú Tiểu học và Trung học cơ sở Đắc Pring.

Hướng đến Tết Trung thu năm 2026, Ban tổ chức trao tặng 582 phần quà Trung thu, mỗi phần gồm bánh Trung thu và lồng đèn; cùng 3 đầu lân, 500 sản phẩm Bao Thiếu niên Tiên phong và Nhi đồng, 100 ram vở và đồ dùng học tập cho học sinh. Chương trình cũng đã trao tặng và lắp đặt 1 hệ thống lọc nước tại điểm Trường Mốc giáo thôn 56, xã Đắc Pring, trị giá 50 triệu đồng.

Tổng nguồn lực trao tặng tại chương trình trị giá hơn 400 triệu đồng, nhằm tạo điều kiện để các em có thêm phương tiện và điều kiện học tập, sinh hoạt, cũng như được đón mùa Trung thu ấm áp và vui vẻ hơn.

QUẢNG TRỊ

Tặng quà Trung thu cho trẻ em Trường giáo dục chuyên biệt

Các cô chú bộ đội trao quà cho học sinh Trường giáo dục chuyên biệt Đồng Hới.

NHÂN Tết Trung thu năm 2026, Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Trị tổ chức thăm, tặng quà và vui Tết Trung thu cùng các cháu học sinh Trường giáo dục chuyên biệt Đồng Hới.

Tại chương trình, đoàn công tác của Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Trị làm trưởng đoàn đã tổ chức nhiều hoạt động vui Tết Trung thu, giao lưu, trò chuyện và động viên các cháu học sinh. Những phần quà của lực lượng vũ trang tỉnh được trao tận tay các em, góp phần tạo không khí vui tươi, ấm áp, giúp các cháu đón Tết Trung thu thêm ý nghĩa. Hoạt động là việc làm thiết thực của cán bộ, chiến sĩ Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh Quảng Trị, góp phần lan tỏa tinh thần tương thân tương ái, trách nhiệm với cộng đồng;

đồng thời tổ chức hình ảnh "Bộ đội Cụ Hồ" gần gũi, giàu tình cảm, luôn đồng hành, sẻ chia cùng Nhân dân.

Theo cô giáo Nguyễn Thị Nguyệt Ánh, Hiệu trưởng Trường giáo dục chuyên biệt Đồng Hới, trường hiện có 77 học sinh khuyết tật, được tổ chức thành 8 lớp. Mỗi em có những đặc điểm và nhu cầu riêng trong quá trình học tập, rèn luyện. Vì thế, một phần quà Trung thu không chỉ mang giá trị vật chất mà còn giúp các em cảm nhận sự đồng hành, hỗ trợ của cộng đồng.

Sự đồng hành của Bộ Chỉ huy Quân sự tỉnh và các cơ quan, đơn vị, nhà hảo tâm cùng nhà trường chăm lo tốt hơn đời sống vật chất, tinh thần, hỗ trợ các em trong học tập và hòa nhập cộng đồng.

NGUYỄN HẰNG (Theo các báo địa phương)

Thể thao Việt Nam liên tiếp đón tin vui

Hôm nay (24/9), chuyên mục ASIAD 20 chính thức ra mắt, cập nhật 4 vận hội lần thứ 20 tại Alchi-Nagaya, Nhật Bản. Đại hội quy tụ hơn 11.000 vận động viên đến từ 45 quốc gia, tranh tài ở 43 môn thể thao từ ngày 19/9 đến 4/10.

Karate mở hàng Vàng

Đoàn Việt Nam đón nhận liên tiếp tin mừng. Bên cạnh tấm HCV mở màn ở nội dung Kata đồng đội nữ môn Karate, các vận động viên đã thi đấu bùng nổ phá giành thêm 2 HCB.

Bộ ba Thu Vinh, Thùy Trang, Thu Thủy giành HCB nội dung 10m súng ngắn hơi đồng đội nữ, trong khi cựu vương Dương Thuý Vy tỏa sáng với tấm HCB môn Wushu.

Bóng đá cùng vào tứ kết

Ở môn bóng đá, cả hai đội tuyển nam và nữ đều xuất sắc thắng điểm vào vòng tứ kết.

Bảng tổng sắp

Việt Nam	1 HCV	5 HCB
----------	-------	-------

Hiện tại, Việt Nam sở hữu 1 HCV, 5 HCB, tạm xếp hạng 20 trên bảng tổng sắp.